

Homilija za velikonočno nedeljo.

„Kdo nam bo odvalil kamen od dur groba?“ Mark. 16, 3.

V v o d.

Kar so danes pobožne žene med seboj govorile, ko so prišle k grobu, morete tudi vi, ljubi moji poslušavci! vselej reči, kedar koli slišite v cerkvi brati besede sv. evangelja: „Kdo nam bo odvalil kamen od dur groba?“ Zakaj sme se reči, da je v vsakem sv. evangelju Jezus Kristus pokopan; vendar ga priprosto ljudstvo ne najde, dokler se mu kamen iz nad groba ne odvali. Vsako sv. evangelje je polno skrivnosti; vi pa bi sv. evangeljskih skrivnost ne razumeli, ako bi vam jih kdo ne razložil in pojasnil. Alite, ljubi moji farmani! enako pobožnim ženam ste tudi vi danes zapustili svoj dom, da bi križanega Jezusa Nazarenskega šli iskat v svojo domačo cerkev? Da vaša hoja ne bo prazna, da ga najdete celo v evangeljskih besedah vam bom jaz danes mesto angelja kamen odvalil iz nad groba, to se pravi, jaz vam bom sv. evangelje današnjega praznika razložil in pojasnil tamne skrivnosti njegove. Danešnje sv. evangelje se more razdeliti v dva dela; prvi del govori od žen, ki so šle k božjemu grobu; drugi del pa govori od angelja, ki je sedel v božjem grobu.

I. V prvem delu danešnje evangeljske pridige bomo pogledali, kaj so žene pri grobu počele.

II. V drugem delu pa se bomo ozerli v nebeškega angelja. Čujte in poslušajte pazljivo!

Razlaga.

I. Kaj so žene pri grobu počele?

Tri reči, ki jih nahajamo pri ženah današnjega sv. evangelja so spomina vredne, in te so: 1) njih imena, 2) njih gorečnost in 3) njih posebna sreča.

1) Sv. evangelist Marka nam natanko pove, kako je bilo ženam ime, ter pravi, da so bile Marija Magdalena, Jakopova Marija potlej pa Saloma. Sv. Lukež še pove, da je bila tudi Ivana, Husova gospodinja, potlej pa še nekaj drugih žen zraven, ki so šle k Gospodovemu grobu. Gotovo je tedaj, da je mnogo ženstva skup prišlo, da bi Gospodu Jezusu še po njegovi smerti svojo ljubezen skazale; vendar je pa menda Magdalena prva misel sprožila, druge sklicala in povabila, da so šle na božjo pot. Iz tega izgleda smemo posneti, da nikakor napak ne ravnajo žene in device, če grejo včasih na kakošno božjo pot, ker delajo le po izgledu pobožnih žen, ki so velikonočni praznik h Kristusovemu grobu romale: samo to bi vam jaz rad svetoval, da bi ne hodile, ena pa ena, kakor zgubljene ovčice, ampak dve po dve ali pa še več skup, da se pri pobožnosti ene tudi serca drugih za pobožnost vnemajo in da se ognete pohujšljive tovaršije z moštvo; potlej pa želi tudi vaš dušni pastir, da bi se romarska palica le zgolj iz ljubezni do Jezusa v roke jemala, ne pa zavoljo kakošne druge ljubezni in zavoljo kake kratkočasnice, ki vam ne služi v dušni blagor; saj so tudi evangelijske žene le zgolj iz ljubezni do Jezusa k njegovemu grobu na božjo pot poromale. Spomina vredno se mi tedaj zdi, da Jezusova mati, prečista devica Marija ni prišla k grobu svojega božjega Sina; o njej ne beremo nobene besedice. Zakaj nek ni prišla? Gotovo zato, ker je terdno verovala, da njen Sin gotovo od mertvih vstane, in se nadjala, da se bo njej doma med vsemi najpred prikazal, kar se je tudi zgodilo; zakaj sveti cerkveni učniki menijo, da se je Jezus precej po vstajenji svoji deviški materi telesno prikazal. —

Ako jaz danes iz te prigodbe kak nauk posnamem, zdi se mi, da tisti kristjani gotovo ne ravnajo najbolj napak, kateri ne hodijo po božjih potih, kateri se po izgledu deviške matere božje le rajši doma deržé, ker v svoji domači cerkvi ravno tistega Boga imajo, ki ga drugod iščejo, kateri Boga v domači veži božji bolj pobožno časté in molijo, kakor se včasih na božjih potih storiti more, kjer se s pehanjem, gnječo in šundrom pobožnost bolj moti in služba božja bolj vznemiruje, kakor pa povišuje.

2) Če premislimo, kako gorečno so šle pobožne žene h Kristusovemu grobu, prepričamo se, da je bila njih gorečnost pohlevna, delavna, potlej pa nagla. V nedeljo, prvi dan v tednu, so šle k božjemu grobu; saboto so Judje praznovali, kakor mi nedeljo, tedaj so bile tudi te judovske žene pri pokoju, ker niso smele ta dan dišav kupovati in po polji hoditi. Da-si je tudi ljubi Gospod v petek umerl in pokopan bil, vendar se žene s svojo božjo potjo niso tako podvizale, da bi bile saboti nečast delale in zoper tretjo zapoved božjo ravnale.

Učite se tedaj, ljubi moji! od teh žen Gospodov dan posvečevati; učite se pa tudi pohlevnosti v dobrem djanji, učite se, da zavoljo prostovoljnega dobrega dela človek ne sme nikdar kake gotove dolžnosti zanemarjati. Napak bi ravnali hišni oče ali hišna mati, ko bi šli v nedeljo ali praznik na božjo pot ali v kako drugo faro iskat božje službe, če bi doma pustili svoje otroke brez varha, ali če bi se ne pečali, kam grejo in po kakošnih potih njih posli hodijo, kedar nimajo doma kaj opraviti. Rada se prigodi kaka nesreča in mnogokrat, če so otroci sami, in mnogokrat se godé nesramnosti doma, kedar nista gospodar ali gospodinja pričujoča!

Magdalena pa njene tovaršice so pričale svojo gorečnost ne z besedami, temuč z djanjem; njih gorečnost je bila torej djanska ali delavna. Kupile so si dragih dišav ter ž njimi mazilile sveto truplo Kristusovo. Iz tega djanja pobožnih žen posnemajo sveti cerkveni učeniki opombo, ki nas uči, da se k pravi pobožnosti nikakor ne šteje samo molitev, ampak da je le tisti v resnici pobožen človek, kateri moli, zraven molitve pa tudi dušnih in telesnih dobrih del ne zanemarija. Enako dišavam moramo po besedah sv. Pavla tudi mi dobra dišava Kristusova biti, to se pravi, mi moramo z lastnim djanjem druge ljudi h keršanskemu življenju spodbadati in buditi. Po izgledu pobožnih žen, ki so Kristusovo truplo mazilile, moramo tudi mi Kristusove ude maziliti in to se zgodi, če siromake okrepcavamo in revnim z miloščino pomagamo; zakaj, kar njim storimo, ima pri Kristusu tako ceno, kakor bi bili njemu samemu storili.

Zdaj pa še nekoliko poglejmo, kako so bile pobožne žene tudi nagle in hitre v svoji gorečnosti. Ustale so in zapustile svoje ležišča, ko je bila še tema, imele so precej dalječ hoda do Gospodovega groba, pa so bile vendar že ondi, predno je solnce vzhajalo. Vi pa, ljubi moji farmani! imate še zmirom to napako, da ste k dobremu djanju radi počasni in kasni. Kedar adventna ali velikonočna spoved pride s perva radi odlašate potlej bi pa radi vsi en dan ali v dveh dneh spovedani bili in rijete okoli spovednic, da škripljejo sprednji in zadnji, motite pri takošnji gnječi sebe in spovednika. Takih sitnosti ste sami krivi, ker sploh le odlašate in odlašate in ste tako zatelebani v svojo navadno počasnost, da se le redko kateri podviza in precej od konca svojo spoved opravi.

Enaka se godi zastran zamude nedeljske ali praznične službe božje; zyon vam vselej o pravem času oznani ter vas vabi, pa vendar še med pridigo cepate v cerkev ter mudite sveto mašo in pridigo; zato se pa tudi zgodi, da marsikteri teden nimate nobene sreče pri svojem gospodarstvu, ker Gospodovega dneva niste prav obernali in ker niste Gospodu dali, kar je njegovega.

3) Glejte, kako velika sreča je doletela pobožne žene, ki so šle v svoji gorečnosti pohlevno, delavno pa naglo h Kristusovemu grobu! One so najperve zvedele, da je Kristus od mertvih vstal. Nebeški angelj se jim prikaže ter jim pove, da Kristus zopet živi. Kaj mislite, kako je serce ženam veselja vtripljevalo, ko so čule to nepričakovano novico od rajskega mladenča? Učenci pa niso bili tako srečni, kakor te pobožne žene. Zakaj pa ne? Zato ker se niso s tako gorečnostjo podvzicali priti h Kristusovemu grobu. Danes so žene rešile tisto čast, ki je bila za-nje v paradizu ali zemeljskem raju zgubljena. Perva grešnica, saj veste, bila je žena, bila je Eva: pri Kristusovem ustajenji so bile pa tudi žene perve, ki jim je bilo rečeno, da je Gospod vstal, so bile perve, ki so vstajenje Gospodovo verovale in razglaševale; bile so Marija devica, potlej pa žene, ki so šle k Gospodovemu grobu na božjo pot. Glejte, mile matere in ljube keršanske hčerke! pri tej priči se je še le začelo govoriti, da je ženstvo bolj pobožno, kakor moštvo, to je bilo tisto jutro, od kterega sem pravimo, da so žene bolj vnete in goreče za službo božjo, kakor možje, in da dekleta rajši molijo, kakor mladenči. Skerbite tedaj, da bote to čast zmirom ohranile; nikarte posnemati nesrečne Ève, ki je moža v greh zapeljala, ampak imejte vselej pred očmi pobožne žene, ki so mogle učencem in svojim možem sporočiti in povedati, kaj so dobrega in veselega čule in vidile pri grobu. Jezusu pridno služite, enako evangeljskim ženam in skerbite, da bo tudi vašim možem kaj mar za čast božjo, in gotovo vam Bog ne bo na dolgu ostal s plačilom; saj tudi gorečnosti Magdalene in njenih tovaršic ni pozabil.

II. Zdaj pa še kaj od angelja, ki so ga žene v Kristusovem grobu vidile. Spomina vredna je njegova prikazen, in vem, da tudi njegovih besed ne bote pozabili.

1) Poglejmo najpred njegovo prikazen ali obraz, ki so ga žene vidile. Prikazal se je v podobi lepega mladenča. Ali pa veste zakaj? Če ne veste, vam bom pa jaz povedal, le čujte! Zato, ker se v nebesih nobeden nikoli ne postara, kakor pri nas na zemlji; zato, ker je gori vse mlado, lepo, dobre volje in brez vse bridkosti. Tudi mi bomo po besedah sv. Tomaža Akvinčana, kedar bomo od smerti vstali, enaki angeljskim mladenčem: „Pravični bodo enaki angeljem božjim“, pravi Kristus. (Mat. 22, 30.) Sv. Pavl pravi, da bodo pravični po vstajenji enaki mladenčem, ki so zdravi, gibčni in brez slabosti starega človeka, nič drugači, kakor Kristus, ko je vstal od mertvih. Angelj se jim je prikazal v belem oblačilu, in nek drugi evangelist pravi, da se je njegovo obličje svetilo, kakor blisk. Bog vé zakaj? Gotovo le za tega voljo, da bi mi spoznali angeljsko nedolžnost in čistost, potlej pa da bi se ljudje

iz te prikazni učili, da nobena omadeževana duša v nebesa ne pride; to nam poterdni tudi še sv. evangelist Janez, ki pravi, da v sveto mesto ne more nobeden, ki je oskrunjen. „Nič omadeževanega ne pojde va-nj, tudi nič kar gnjusobo dela in laž, ampak le tisti, ki so zapisani v jagnjetovih bukvah življenja.“ (Razod. sv. Jan. 21, 27.) Angeljevo obličje je zablščevalo enako nebeški strelji, nekaj zato, da je bilo vojake strah, ki so grob varovali in zavoljo straha skor umerli, in vsi prestrašeni zbežali; nekaj pa zato, da bi ta bliščoba nekoliko pokazala svitle obraze, ki jih bodo imeli izvoljeni v nebesih. Bela in svitla angeljeva podoba, pravi sveti Gregor, je bilo pa tudi znamenje veselja, ki so ga imeli angelji med seboj zavoljo Kristusovega vstajenja, ki je bilo zanje velik praznik; potlej pa, ki so ga imeli zavoljo nas, ker se bo s številom zveličanih ljudi tudi število angeljev pomnožilo. Zakaj je pa nek angelj sedel in pa zakaj je sedel na desni strani v grobu? Njegova seja nam priča, da v nebesih ni treba ne stati, ne hoditi in ne težavno delati, ampak da bo vsakdo pri miru in pokoju, brez truda, skerbi in težav v eno mer le nebeško veselje vživljal. Na desni strani pa je sedel angelj zato, ker je bil poslan iz nebes, ker je prinesel sporočilo iz večnega življenja. „Kaj nek pomenja, leva roka družega“, pravi sv. Gregor, „kakor zdanje življenje? Ker je bil Zveličar že čez most zdajnega življenja, spodobilo se je tudi, da se je angelj v grobu na desno stran usedel.“ Tudi pri slednji sodbi bo sodnik zaveržene s hudiči vred na levo stran djal, angelje potlej pa izvoljene bo pa postavil na svojo desnico. — O mili Jezus! čuj našo pohlevno prošnjo, ki jo pošljemo danes, ko se tvojega svetega vstajenja spominjamo s hvaležnim srcem pred tvoj tron, čuj nas in usliši naše slabe glase: Naj, da bomo pri sodbi na tvoji desnici stali!!

2) Zdaj pa še prav pazljivo poslušajte besede, ki jih je angelj prestrašenim ženam rekel: „Nikar se ne ustrašite!“ djal je angelj, „Jezusa iščete Nazarenskega, križanega; vstal je, in ga ni tukaj. Glejte kraj, kamor so ga bili položili. Pojdite pa povejte njegovim učencem, in Petru, da gre pred vami v Galilejo; tam ga bote vidili, kakor vam je rekel.“ Te angeljeve besede bomo nekoliko premišljevali.

a) Jezus je že pred povedal, da ne bo v grobu ostal, in kakor je rekel, zgodilo se je tudi. Ta čudež je izmed vseh njegovih čudežev največi. Nobeden človek se ne bo prederznil in rekel: Po svoji smerti bom precej zopet živ iz groba vstal; in ko bi tudi kdo kaj tacega terditi se prederznil, vendar bi nobeden svoje besede spolniti ne mogel. Jezus Kristus pa ni samo pre-rokoval, da bo tretji dan od mertvih vstal, temuč je tudi storil,

kar je obljubil. Iz tega čudeža se vidi, da je on kaj več, kakor človek kdor koli si bodi, da je Gospod življenja in smerti, da je Bog; in ker je besede zastran svojega življenja tako natanko dopolnil, smemo brez vse nevarnosti tudi vse drugo verovati, kar je sicer še govoril.

b) Angelj je pobožnim ženam zapovedal, učencem in zlasti Petru povedati, da je Kristus od smerti vstal. To angeljevo povelje še zmirom časti Petra. pred drugimi, dasiravno je Gospoda trikrat zatajil, ker mu je Jezus vkljubo njegovega greha vendar-le vladarstvo svoje cerkve izročil.

Peter pa učenci so grozno napak ravnali, ko so svojega učenika zatajili potlej pa zapustili; vendar jih ljubeznipolni Zveličar ne pozabi; marveč jim prinese nebeške tolažbe za njih bolne serca vtopljene v grenke bridkosti. Priporočim vam, ljube duše keršanske! ne pozabite svojih starih napak in grehov, ki ste ž njimi prijaznega Zveličarja razžalili ter kervave raue sekali v njegovo ljubeznjivo serce, ja nikarte jih pozabiti, pa le zato ne, da bi jih od dne do dne bolj obžalovali ter za-nje pokoro storili, nikakor pa ne zato, da bi se zavoljo njih števila in velikosti prestrašili ter obupali. Bog varuj kaj takega!

Nikar se ne bojte, nikar ne mislite, da se Jezus še zmirom nad vami togoti in da vam ni odpustil; saj imamo tako dobrega, tako prijaznega Zveličarja. On, ki je komaj čakal, da je njegov mili pogled Petru segel do serca in mu je tudi že odpustil trikratni greh, ko je prva solza zamigljala v njegovem očesu in polna grenke serčne bridkosti zderknila po žalostnem licu ter padla na serce, kjer je bila doma, — On tudi nobenemu grešniku, ki se spokori, svoje milosti in usmiljenja gotovo ne bo odrekel.

e) H koncu velikonočne pridige si pa še to-le dobro k sercu vzemite, kar vam bom zdaj povedal: Alite, velika grešnica Magdalena potlej pa velik grešnik Simon Peter, ona dva sta prva med vsemi se razveseliti mogla Jezusovega vstajenja, ker sta oba svoje grehe objokovala? Blagor vam, ljubi moji farmani: če je kaj tacih med vami, kateri so bili pred velikonočjo še veliki grešniki, ki so se pa poboljšali po velikonočni spovedi, po izgledu Magdalene in Simon-Petra; vaše dušne vstajenje danes najbolj veseli serce božjega Zveličarja, ki ga bolj skerbi zavoljo ene zgubljene ovce, kakor zavoljo devet in devetdeset drugih, ki enega spokorjenega grešnika bolj ljubi, kakor devet in devetdeset pravičnih. Veselite se tedaj svojega Zveličarja, bodite mu zvesti vse dni svojega življenja, kakor Magdalena pa Simon Peter, nikarte ga več žaliti z grehom, da vam v poznih letih, kedar bodo vaše glave sive ali

brez las, kedar bote že stali z eno nogo v grobu, ne bodo strahu delali grehi mladosti in da se ne bote bali stopiti čez prag življenja pred večnega sodnika. Amen.

Homilija za velikonočni pondeljek.

„In glej! dva iz med njih sta šla ravno tisti dan v terg, ki je bil šestdeset tečajev od Jeruzalema dalječ, po imenu Emavs.“ Luk. 24, 13.

V v o d.

Učenca, ki sta šla v Emavs tisti dan, ko je Jezus od smerti vstal, nista bila apostola; temuč sta bila izmed tistih učencev, ki so sicer še radi za Gospod Jezusom hodili ter vernega serca njegove nauke poslušali. Takih učencev je imel Zveličar veliko. Razun dvanajsterih apostolov si je omislil še dva in sedemdeset tovaršev ali pomagavcev, ktere je pošiljal pred seboj dva po dva v vse mesta in sela, kamorkoli se je namenil sam priti. (Luk. 10.1.) Kleofa potlej pa njegov tovarš, ki sta imenovana v današnjem sv. evangelju, sta bila skor gotovo med številom dva in sedemdesetih. Sv. oče Gregor meni, da je Kristus zato po dva pa po dva učenca pred seboj pošiljal, ker je Kristus dvojno ljubezen učil, ker nas je učil ljubiti Boga potlej pa bližnjega, in ker se ljubezen med manj ljudmi, kakor med dvema ne more misliti.

Vidite, ljubi moji! ta dva učenca sta še po smerti svojega učenika njegovo zapoved natanko spolnovala, spolnovala sta jo po duhu in po besedi; po besedi za to, ker sta hodila obadva skup, po duhu pa zato, ker sta ravnala po zapovedi, ki nam ljubezen do Boga in do bližnjega zaukazuje. Ker je današnje sveto evangelje nekoliko predolgo in bi predolgo trajalo, ko bi vam ga od verste do verste razlagal, bomo rajši poskusili kakošen nauk posneti od izgleda, ki nam ga dajeta učenca v Emavs in domu gredé.

Le pazljivo poslušajte, potlej se bote že kmali prepričali, kako lepo nas ta dva Kristusova učenca učita, Boga in bližnjega svojega ljubiti.

I. Znamnja njune ljubezni do Boga, bomo vidili v prvem delu.

II. Znamnja njune ljubezni do svojega bližnjega, bomo premišljevali v drugem delu.

Razlaga.

I. Da učenca, ki sta v Emavs potovala, nista bila kaka malopridna človeka, posname se že iz tega lahko, ker sta bila tako srečna, da se jima je Jezus že koj prvi dan svojega novega življenja prikazal; saj se že v svetih pogovorih bere: „Jaz ljubim onega, ki mene ljubi“; da se jima Jezus približa ter ž njima gre; da se ž njima pogovarja in jima besede sv. pisma pojasnuje, ki se nahajajo v Mozesovih bukvah in v spisih drugih prerokov, ki od njega pričajo; da stopi ponižno ž njima vred v gostivnico ter se jima da spoznati, kečdar kruh v roke vzame in razlomi: vse to očitno kaže, da sta bila Jezusova prijatla in da ju je zato rad imel, ker sta v resnici ljubila Boga njegovega nebeškega Očeta.

Zlasti ste pa dve reči gotove priči, ki nam kažete njuno ljubezen do Boga, namreč pogovori, ki sta jih gredé med seboj imela, potlej pa pazljivost, s katero sta poslušala Kristusove nauke.

1. „In ona sta med seboj govorila od vsega, kar se je bilo zgodilo. In prigodilo se je, ko sta se pogovarjala in izpraševala, se je tudi Jezus približal in je šel ž njima. Njune oči pa so bile zadržane, da ga nista spoznala.“

Ko ju je Jezus vprašal, kakošne govorce imata med seboj, mu je Kleofa vse po versti povedal, kar se je z Jezusom Nazarenskimi v Jeruzalemu zgodilo, kakor pravi prislovica: „Iz obilnosti serca usta govoré“. (Mat. 12, 34.) Učenca nista nosila posvetnih pa grešnih reči v svojem sercu, zakaj česar je serce polno, sedi tudi konec jezika, ki se naglo dol zmika, med njima pa se je le čulo, kaj je Jezus vse storil, kako je umerl, da bo od mertvih vstal in Izraelsko ljudstvo rešil, česar so se vsi nadjali. Izrael, Jezus in Bog, ti trije so jima bili v sercu in na jeziku; to so gotovo svete in Bogu všečne govorce, govorce, ki jih imajo le pobožne duše rade med seboj.

Vi, ljubi moji! tudi časi kam greste, morebiti bote tudi danes šli v kakošen Emavs, ali kamorbodi; vi hodite po dva, po trije ali po več skupej ter imate po poti gredé različne govorce med seboj. Ali bi vas ne smel tudi jaz poprašati, kakor Jezus svoja dva učenca: „Kakošni so pogovori, ki jih imate gredé med seboj?“ Se li v vaših pogovorih tudi nahajajo znamenja ljubezni do Boga? Ali se tudi vi pogovarjate od Boga, od Jezusa potlej pa od takih reči, ki se tičejo sv. keršanske cerkve? Spodobili bi se vsaj enaki pogovori najbolj kristjanom, kakoršni ste vi. Gotovo bi vam Jezus nevidoma tovaršijo delal, kakor se je vidno učencema pridružil, saj je obljubil, da bode on zraven: „kjer sta dva, ali kjer so trije

zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.“ (Mat. 18, 20.) Vi se pa od vseh drugih reči rajši pogovarjate, kakor od božjih in pobožnih; vaše govornice so živina, polje, kupčije in barantije; vaša vprašanja so: kaj bomo jedli, kaj bomo pili, s čem se bomo oblačili? zopet drugi se menijo in sklepajo, kam se bo šlo popoldne igrat, ali kam bi se šlo drevi vas in še veliko veliko drugih reči, ki jih pa nočem na prižnici v misel jemati in ktere Kristusu Gospodu nikakor všeč niso. Ni čuda tedaj, da Jezus z vami ne hodi in da vam noben dober angelj ne dela tovaršije, marveč pridružuje se vam hudobni duh, zaverženi angelj, ki vas gotovo ne vabi k keršanskemu življenju, ker nosi seboj peklenske mreže, ki vanje vaše duše lovi ter vam noge spodbija in si na vso moč prizadeva še niže v greh potlačiti vsacega, kdor je že padel.

2. Ker sta učenca že od svetih reči govorila, jima seže njuni božji tovarš v besedo in odkrije, kar jima ni bilo jasno v svetih resnicah: „in je začel od Mozesa in vseh prerokov, in jima je razlagal, kar je bilo od njega v vseh pismih.“ Jezusov nauk jima je bil tako všeč, da sta se vso pot ž njim kratkočasila, dasiravno so imeli v Emavs kakih dve uri hoda. Vendar ga pa učenca nista samo pazljivo poslušala, temuč njegove nauke sta si še tako živo k sercu vzela, da sta potem, ko je Jezus zginil spred oči, med seboj djala: „Ali ni bilo najino serce goreče v nama, ko je po poti govoril in nama pisma razkladal?“ Pri tej priči se je dopolnilo, kar je Jezus že pred enkrat Judom rekel: „Kdor je iz Boga, božjo besedo poslušá; zato je vi ne poslušate, ker niste iz Boga.“ Ta dva učenca sta morala biti iz Boga, sta morala biti božja prijatla, ker sta tako rade volje poslušala (besedo božjo, ki jima jo je Jezus govoril), kar jima je Jezus pravil.

Ali bi se ne prestrašili, ljubi moji! ko bi se tudi vam reklo: „Vi ne poslušate besede božje, ker niste iz Boga.“ Gotovo je slabo znamenje za vas, če se duhovnov in drugih ljudi, ki radi kaj svetega v misel jemljejo, ogiblujete; slabo je znamenje, če v nedeljah in praznikih včasih brez vse potrebe rajši kam drugam greste, kakor k sveti maši in pridigi in ste veseli, če se morete keršanskih naukov ogniti; slabo je znamenje, če ne najdete veselja v molitvi, v pobožnem branju, če božjo besedo neradi in brez veselja poslušate in če vašega serca nobena žal-beseda več ne gane; manjka vam ljubezni do Boga: „Vi ne poslušate božje besede zato, ker niste iz Boga.“ Jezusove besede so učenca v serce ganile, tako da se jima je v persih vnelo in gorelo. Ker sta bila iz Boga, nju je tudi veselilo božjo besedo poslušati; k temu veselju jima je pripomogla njuna ljubezen do Boga. Ker sta Boga ljubila, sta tudi

rada od njega govorila in govoriti slišala. Zdaj pa pogledjmo še znamenja njune ljubezni do bližnjega.

II. Najbolj gotove znamenja ljubezni do bližnjega so dela milosti, ki jih storimo svojemu bližnjemu. Se li kaj spominjate usmiljenega Samarijana, ki nam sv. evangelje od njega pripoveduje. Ko je Jezus pismouka vprašal: „Kdo izmed teh treh je bil bližnji tistemu, ki je med razbojnike padel?“ odgovoril mu je: „Tisti, kateri mu je usmiljenje skazal.“ In Jezus mu je djal: „Pojdi, in stori tudi ti tako.“ Prav po teh Jezusovih besedah sta ravnala učenca, ki od njih govori današnje sv. cvangelje, in ki vam bom njuno ljubezen do bližnjega pokazal in razložil.

Storila sta 1. dušno, potlej pa tudi 2. telesno dobro delo.

1. „In so se približali tergu, kamor so šli; in on se je delal, kakor bi hotel dalje iti. In sta ga silila rekoč: Ostani z nama, ker se mrači in se je dan že nagnil. In je šel noter ž njima.“ Glejte! te besede nam pričajo od trojnega dela milosti: Lačne nasititi, žejne napojiti, ptuje pogostovati, jim postreči ali jih pod streho vzeti. To troje sta storila učenca, ko sta Jezusa v gostilnico vabila, ki jima je bil ptujec. Pa zakaj pravimo, da sta ga vabila, ko sveto pismo pravi, da sta ga silila. Iz teh besed posnema sv. Gregor, da ptuje moramo ne le samo pod streho vabiti, ampak da smo jih dolžni celo siliti. Da, siliti jih moramo, ker so Bogu telesne dela usmiljenja posebno všečne in prijetne.

Glejte! učenca sta ukazala mizo pogerniti, jesti in piti prinesiti, ter sta spoznala pri lomljenji kruha svojega Boga in Gospoda, ki jima je bil med razlaganjem sv. pisma še ptuj in neznan. Dokler sta božje zapovedi in nauke le poslušala, še nista bila razsvitljena, ko sta pa božje zapovedi spolnovala, sta bila razsvitljena in koj jima je bilo jasno pred očmi, po besedah sv. Pavla: „Niso namreč pravični pri Bogu poslušavci postave, ampak spolnovavci postave bodo opravičeni.“ — Vsi vemo, da moramo svojega bližnjega ljubiti; pa vedeti in znati božje zapovedi nas še ne opravičita; ako torej želimo opravičeni biti, moramo svojo ljubezen do bližnjega v djanji kazati ter rade volje ljudem pomagati, kateri naše pomoči potrebujejo. Gotovo nam ne bo nobena trohica od tega šla v zgubo, kar smo vbornim zavoljo Boga dobrega storili; saj je Bog naš dolžnik, ker se nam je s svojo lastno besedo zavezal, da nam ne bo plačila na dolgu ostal, ko je rekel: „Blagor usmiljenim, zakaj oni bodo usmiljenje dosegli.“

2. Kaj pa sta storila učenca, kedar sta svojega in našega ljubega Gospoda spoznala pri lomljenji kruha in kedar jima je zibnil spred oči?

„In sta vstala tisto uro, in se vernila v Jeruzalem; in sta našla zbrane enajstere in tiste, ki so bili ž njimi, kateri so rekli: Gospod je res vstal in se je prikazal Simonu. In ona sta pravila, kaj se je bilo na potu zgodilo in kako sta ga spoznala v lomljenji kruha.“ Če le nekoliko pomislite ljubi moji poslušavci! bote v teh besedah našli trojno dušno dobro delo. Ko sta Kleofa pa njegov tovarš iz Jeruzalema šla, niso apostoli potlej pa drugi učenci še vedeli, da je Jezus od mertvih vstal; vsaj gotovega še niso nič vedeli in so bili torej zavoljo Jezusove smerti še silno žalostni. Da bi tedaj svoje prijatle in tovarše rešila iz te tužne in grenke negotovosti, da bi jim v hitrem to veselo novico prinesla, brez vse zamude Emavs zapustita ter se napotita nazaj v Jeruzalem. Pozna ura, tamna noč in dolga pot, vse to jima ne brani na pot se podati. Dasiravno so bile njune noge že trudne, sta se vendar-le podvzivala še enkrat še tisti večer tako dalječ iti, kakor sta že šla, da bi le svojim bližnjim tolažbo prinesla in veselje storila, ki sta ga tudi ona dva imela zavoljo Gospodovega vstajenja.

Enako, ljubi moji poslušavci! storite tudi vi; srečo, ki jo življate, naznanite tudi drugim; veselje, ki napolnuje vaše serce, nikar ga ne skrivajte, temuč delite ga tudi med druge. Kedarkoli vam je le mogoče iz negotovosti, iz skerbi ali iz bridkosti rešiti svojega soseda, svojega znanca ali prijatla, kedarkoli morete koga v križih, nadlogah in težavah tolažiti in težki kamen od njegovega serca odvaliti; ne mudite se in ne čakajte, ampak naglo pomagajte in razveselite dušo svojega bližnjega. Roka roko umiva obe pa obliče; dobro delo se z dobrim delom povračuje. Učenca, ki sta veselo novico iz Emavs v Jeruzalem prinesla in povedala, da je Jezus resnično od mertvih vstal, sta v Jeruzalemu ravno to veselo novico zvedela, da „je Gospod res vstal in se je prikazal Simonu“, in s to novico je gotovo njuno veselje do verha radosti prikipelo. Čim več veselja storimo svojemu bližnjemu, tim bolj raste tudi naše lastno veselje, prav po Gospodovih besedah: „S kakošno mero merite, s takošno se vam bo nazaj merilo in povračevalo.“

Dva učenca sta šla oba kmali iz Jeruzalema v Emavs; pa njuni hoji je sledila ljubezen do Boga in do bližnjega; za njima in pred njima in ž njima vred je hodila sveta božja ljubezen in ljubezen človeška; to nam je jasno iz besed današnjega sv. evangelja. Če smo pravi kristjani, ljubi moji! smo tudi pravi Kristusovi učenci; za tega voljo skerbimo, da bodo tudi naše pota, po katerih hodimo od doma in k domu, polne ljubezni do Boga in do ljudi; skerbimo, da nam bodo sledile dela usmiljenja, da bodo naše steze potresene s cvetjem keršanskega djanja in ljubeznipolnega življenja. Če tvoja hoja žali Boga ali bližnjega, ima znamenja hudobnega djanja že sama po sebi in nasprotuje keršanskemu djanju; ali bo mar tedaj kdo izmed nas precej po velikonočni spovedi že zopet

zahajal na pota, ki so Bogu zoperne, prepovedane in grešne? Bog ne daj, da bi tako naglo po vodi splavala obljava, ki smo jo v zakramentu svete pokore Bogu storili; Bog varuj, da bi se naši storjeni sklepi tako naglo tergali. Le hodite od doma in k domu, kedar more biti; vendar pa nikdar ne pozabite sebo vzeti pa tudi domu pripeljati Kristusova učenca iz Emavs, to se pravi, imejte zmirom ljubezen božjo pri sebi, kamorkoli vas vodijo vaše pota in gotovo se bo tudi vam Kristus prikazal v svoji nebeški lepoti ter vas bo peljal tje, kjer ima veliko stanovanj pripravljenih v svetih nebesih, kedar bote do konca svojega življenja priromali, kedar se bo pred vašimi očmi slednjikrat mračilo in ko bo solnce zadnjega dneva zahajalo v božjo gnado. Amen.

Homilija za 1. nedeljo po veliki noči.

„Kedar je bil tedaj večer tistega dneva prvega v tednu, in so bile duri zaklenjene, kjer so bili učenci zbrani zavoljo strahu pred Judi, prišel je Jezus in je v sredo med nje stopil in jim rekel: Mir vam bodi.“ Jan. 20, 19.

V v o d.

Današnji dan, ki je prva nedelja po veliki noči, imenuje se bela nedelja. Zakaj se jej nek tako pravi? Ali morde že veste? No, tisti, ki tega še ne veste, bote pa danes zvedeli. Le poslušajte! V starodavnih časih je bila v katoljski cerkvi navada, da so v saboto pred Veliko nočjo ali veliko saboto tiste kerščevali, kateri so na novo h keršanski veri pristopili. V znamenje nedolžnosti in dušne čistosti so se po sv. kerstu v bele oblačila oblekli ter so jih nosili osem dni in zopet slekli včerajšno saboto na večer. Zato tedaj pravimo današnji nedelji bela nedelja, ali prav za prav prva nedelja po tistem dnevu, ko so novokerščenci bele oblačila slekli.

Jaz sem vam to povedal, ljubi moji farmani! za tega voljo, da bi vam danes prišlo na misel tisto belo oblačilo, ki se je pri sv. kerstu na vas položilo. Ono oblačilo je bilo znamenje nedolžnosti, ki bi je ne bili smeli zapraviti dosihdob. Če je bil pa kdo iz med vas tako nesrečen, da je z nesnago smertnega greha omaževal svojo belo nedolžnost, pa smem upati, da jo je s pomočjo božje milosti zopet opral v kopeli velikonočne spovedi; in če me moje upanje ne goljufa, prosim vas za božjo voljo! skerbite na

vso moč za snažnost svoje neumerjoče duše, skerbite za nedolžnost svojo, da bote po smerti neomadeževani stopili pred svojega večnega sodnika.

Zdaj pa pridemo k sv. evangelju, v katerem nam sv. Janez pripoveduje, da se je Kristus dvakrat prikazal in sicer pervikrat Velikonočno nedeljo, drugikrat pa osem dni poznejše. Drugo prikazen, ki se o njej bere tudi praznik sv. Tomaža, prihranimo si za njegov god; pri prvi prikazni Gospodovi pa nahajamo posebno dve strani, ki nam ju je treba prav pazljivo pogledati in te dve strani sta a) da je Gospod resnično od mrtvih vstal, potlej pa b) kaj mi dosežemo z Gospodovim vstajenjem.

I. V prvem delu vas bom prepričal, da je Gospod gotovo od mrtvih vstal.

II. V drugem delu vam bom povedal, kaj dosežemo z Gospodovim vstajenjem. Pripravite se!

Razlaga.

I. Gospod je gotovo od mrtvih vstal.

„Kedar je bil večer tistega dneva, prvega v tednu, in so bile duri zaklenjene, kjer so bili učenci zbrani zavoljo strahu pred Judi, prišel je Jezus in je v sredo med nje stopil, in jim rekel: „Mir vam bodi!“

Tisti čas, ko je Jezus po svojem vstajenji učence pozdravil, kraj, kjer se jim je prikazal, potlej pa besede, s katerimi jih je pozdravil so žive priče, da je gotovo in resnično od mrtvih vstal.

Kdaj se je Jezus svojim učencem prikazal? „Zvečer tistega dneva, prvega v tednu.“ Gospod je sam že z lastno besedo pred povedal, da bo v treh dneh od mrtvih vstal. Pred saboto tisti dan, veliki petek je umerl; prvi dan po saboti, velikonočno nedeljo, je bil že zopet pri svojih učencih. Dan tedaj Gospodovo vstajenje že poterdí. Zgodilo se je to, „kedar je bil večer tistega dneva“. Zjutraj zgodaj že pride Marija Magdalena učencem pravit, da je Gospoda vidila. Po dne se je prikazal učencema med potjo gredé v Emavs, ki sta bila že tudi nazaj prišla in povedala, da je Gospod od smerti vstal. Za učence tedaj, kakor vidite, ni bila nobena težava terdno verovati, da je Gospod od smerti vstal, ker se jim je še tisti večer prikazal.

Kje, na katerem kraji se je prikazal Jezus? „Kjer so bili učenci zbrani zavoljo strahu pred Judi.“ Učenci so se še zmirom spominjali Gospodovih besed, ki je djal: „Vi bote žalovali, pa vaša žalost se bo v veselje spremenila.“ Žalost, ki je ležala vsem na obličji, kateri so bili zavoljo strahu pred Judi zaperti, potlej pa

Jezusov prijazen obraz sta jim bila gotove priči, da je vse resnično, kar je bilo rečeno od Gospodovega vstajenja. Zdaj pa še premislimo nekoliko besede, ki jih je Jezus ž njimi pozdravil. „Mir vam bodi!“ jim je rekel Jezus. Prerok Izaija je rekel, da bo Mesija kralj miru. Pri Kristusovem rojstvu so pa tudi angelji v višavah zapeli: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.“ Zraven je pa tudi Jezus s svojo lastno besedo, ko je še očitno učil, svojim apostolom zapovedal in rekel: „V katero koli hišo pridete, recite najpred: „Mir bodi tej hiši.“ Kaj pa jim je rekel pred tremi dnevi, ko je slovo jemal? „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam.“ Jan. 14, 27.

Kdo je toraj ta, ki pride nepričakovan skoz zaperte duri v sobo, kdo je ta, ki tako prijazno spregovori ter pozdravi svoje prijatle: „Mir vam bodi.“ Glas njegovih besed ga razodeva, prijazno pozdravljanje očitno priča, da ni nobeden drugi kakor Jezus, kralj miru.

2. „In ko jim je to rekel, jim je pokazal roke in stran. Učenci so se tedaj obveselili, ker so vidili Gospoda.“

Glejte torej, poslušavci moji! Jezus ni samo z besedami pregovarjal svoje učence, da je od mertvih vstal, temuč z očitnimi pričami, s pričami, ki so jih mogli pošlatati, jih je od svojega vstajenja od mertvih zagotovil. „Pokaže jim svoje roke in svojo stran.“ Govorila je vsaka rana in pričala: Glej to so roke, ki so bile pred tremi dnevi z žreblji na križ pribite, in ki je iz njih s curkom moja kerv tekla in črna tla močila; govorila je prebodena stran: Glejte to je tista rana, ki mi jo je naredil s sulico rimski stotnik. Prebodene roke potlej pa odperta stran na Jezusovem telesu so torej živo pričale, da je od mertvih vstal ravno tisti Jezus Nazarenski, ki je uni dan umerl in pokopan bil. „In učenci so se obveselili, ko so Gospoda vidili.“ Veseli so bili nekaj zato, ker je Jezus zopet živel, nekaj pa za tega voljo, ker so se zdaj nadjali vse to od njega doseči, kar jim je že pred v življenji dobrega obljubil.

Pa tudi vi, kristjani moji! se veselite Kristusovega vstajenja, alite? Veseli tudi vas, da je dobrotljivi Zveličar svoje bolečine že prestal in novo življenje začel, kaj ne? O ko bi Jezus ne bil vstal, bi nam naša vera ne mogla dati nobene tolažbe, ne imeli bi nobenega upanja, da se nam bo unstran groba bolj godila, kakor tukaj; brez njegovega vstajenja bi mi ne mogli ničesar pričakovati in upati, kar je obljubil in zaslužil s svojim terpljenjem vsem, ki vanj verujejo in po njegovih naukih živé. Zda vas pa jaz vprašam, ali mar ne bote tudi vi Jezusu, ki vas je s svojim vstajenjem razveselil, kako veselje napravili? Da, tudi Jezus naj z nami veselje

ima, ker nam je on pred že veselje preskerbel; on je vstal, da se moremo veseliti; vstanimo tudi mi, da se bo mogel on veseliti; vstanimo iz groba svojih grehov, zapustimo hudobne pota in živimo po naukih Kristusovih, ki je rekel: „V nebesih bodo angelji imeli več veselja nad enim grešnikom, ki se spokori, kakor nad 99terimi, ki pokore ne potrebujejo.“ In glejte! on je le zgolj samo zato na svet prišel, smert terpel in od mertvih vstal, da bi grešnike podučil, spreobernal in v svete nebesa pripeljal; poboljšajmo se torej po velikonočni spovedi in gotovo bomo našemu Zveličarju veliko veselja storili, zraven bomo pa tudi še vse dosegli, kar nam je Kristus s svojim vstajenjem zaslužil.

II. Kaj dosežemo z Gospodovim vstajenjem?

In spet jim je rekel: „Mir vam bodi“. Kaj mislite, zakaj nek Jezus, ko se po svojem vstajenji učencem pervikrat prikaže, zakaj jim nek koj dvakrat mir želi in vošči? Ko je pred svojim terpljenjem od njih slovo jemal, rekel jim je tudi: „Mir vam zapustim, svoj mir vam dam.“ Ali ni morda za tega voljo danes dvakrat mir izgovoril, da bi se spoznalo, da on sreče in miru ljudem ne želi samo, marveč tudi dodeli? Da, zakaj gotovo je prvi in glavni blagor Kristusovega vstajenja mir, ki nam po Kristusu dohaja. Človek pa k svoji sreči potrebuje dvojnega miru. Mirno mora imeti glavo, mirno mora imeti serce, kdor hoče srečen biti. Mirna glava stori mirno vest. Ta dvojni mir pa dosežemo po Gospodovem vstajenji.

1. Po Gospodovem vstajenji nam dohaja mir glave ali uma. Zakaj Kristus je koj po svojem vstajenji apostolom rekel: „Mir vam bodi. Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljam“. Čujte! ali mar niso te besede tolažbe polne, ki poterdijo mojo vero, ako jih preišlujem? Tisti, ki je zavoljo resničnosti svojih besed od mertvih vstal; tisti, ki je iz lastne moči smertni grob zapustil, živ vstal in s tem čudežem spričal, da njegov nauk ni goljufija ali kaka zmotnjava človeške glave, tisti je rekel: „Kakor je On mene poslal, tudi jaz vas pošljam.“ Torej je Jezusa Bog sam poslal, apostole pa Jezus, da bi nam oznanovali skrivnosti svete vere. Kdor tedaj apostolom veruje, veruje Bogu samemu. Apostoljska vera je tedaj prišla od Boga, če se nje deržimo, ne bomo nikdar v zmote zagazili.

Kdo pa ima še dandanašnji sv. apostoljsko vero? Sami mi katoljški kristjani jo imamo; zakaj le samo rimski-katoljški škofje so poslanci apostolov, le oni so njih nasledniki, ker so ene vere z rimskim papežem vred, s papežem, ki sedi na stolu sv. Petra,

s svetim očetom papežem, ki more vse svoje prednike po versti kazati in po zgodovini spričati, da je on naslednik prvega Gospodovega namestnika, da je naslednik sv. Petra. „Kakor je Oče mene poslal, tudi jaz vas pošljem.“ Jezus Kristus je bil poslan iz nebes na zemljo; poslanstvo apostolov se je pa začelo po Gospodovem vstajenji in bo trajalo pri njih naslednikih do konca sveta. To poslanstvo je tista prečudna terta, ki veže med sebo vse pravoverne kristjane; ki so kdaj živeli, ki zdaj živé in ki bo vezala z nami in z onimi tiste, ki bodo še le na svet prišli; to poslanstvo je tista vez, ki seže od zemlje gor do nebes. Deržite se le vselej, poslušavci moji! vezi apostoljskih nauk, ki vam jih oznanujejo vaši duhovni učeniiki; potlej se vam ni treba bati zmotnjav, ki človeku napolnujejo glavo z nepokojem, zmotnjav, ki vznemirujejo njegov um in njegovo pamet; zakaj ta vez vas veže z apostoljsko vero na apostole, ona vas sklepa z apostoli na Jezusa, in z Jezusom vas ona veže, sklepa in pripenja na Boga samega.

2. „In ko je bil to izrekel, je vanje dihnil, in jim rekel: Prejmite svetega Duha. Kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“

Glejte, ljube keršanske duše! najpred je Jezus za naše grehe terpel, po svojem vstajenji od mertvih, je pa koj skerbel za zakrament svete pokore, da bi ž njegovo pomočjo prejemali odpuščanje svojih grehov. Ko je apostolom djal: „Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih bote zadržali, so jim zadržani“, dal je oblast našo vest soditi duhovnom, ki jim tedaj moramo svojo vest odgerniti in odkriti, ker sicer bi jim ne bilo mogoče naših grehov in stanu naše vesti presoditi; če se pa duhovnom svojih grehov skesanega serca obtožimo in če smo terdno sklenili zanje pokoro delati, odpuste se nam tudi koj vsi grehi, ki naši vesti delajo strah in naše serca vznemirujejo; zagotovljeni smo po pravi spovedi, da je Bog zopet naš prijatelj in da se nam ni bati zaverženim biti v peklenski ogenj vekomaj. Sladki mir tedaj zopet napolni naše serca; zopet imamo pokojno vest, ki brez nje vse veselice in kratkočasnice nimajo nobene cene in nič ne veljajo.

Kdo se tedaj ne bo iz globočine svojega serca zahvalil Gospodu, da je spovednikom dal oblast ljudem grehe odpuščati? Vsi dobro vemo žalostno resnico, da mnogo grehov storimo vsaki dan; ali tega bi nikakor ne mogli vedeti, ali so nam grehi odpuščeni ali ne, in pa kdaj so nam odpuščeni, če bi Jezus ne bil rekel apostelnom in vsem, ki bodo prišli mesto njih: „Kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni.“

Ljubi moji farmani! jaz se nadjam, da ste po velikonočni spovedi zopet mir serca dosegli, da imate zdaj zopet pokojno vest. Ni drajšega blaga na zemlji, kakor je mir, dušni mir. Vse posvetno blago, vse posestvo, zdravje, telesna lepota, mladost, vse, kar ljudje radi imajo, želijo in hvalijo, prazno je in puho brez dušnega pokoja.

Glej bogatinca, ki svoje serce veže na nestanovitno blago, glej ga, kako mu strah preleti vse ude, kedar zagleda plamen rasti iz nad svoje strehe; glej ga, kako zamišljen sedi včasih med veselimi tovarši, če si je s krivicami bogatijo nagrabil: ojster glas nemirne vesti orje globoke brazde po njegovem sercu; če je pa glas vesti med dolgimi hudobijami že omolknil, bode se zopet zbudil, kedar pride slednja ura.

Mladeneč! kaj pomaga tudi zdravje, brez mirne vesti, glej! požir merzle vode, hladna sapica ti more tvoje zdravje podkopati; mladenka zala! ti misliš morebiti tvoja lepota je vredna Bog vé kaj, jaz pa ti rečem, in gotova je resnica, kar ti pravim: Tvoja lepota ne velja nič, ona je sleparija, ki oči goljufa, če nimaš mirne vesti, če je tvoje serce oskrunjeno. Kaj velja mladost tvoja mladeneč, in cvet tvojih let mladenka, če sta omadeževana z grehom? Marsiktera ženica, ki je bila tudi nekdanj cveteča deklica, toži in žaluje v poznih letih, da leta svoje mladosti ni boljši obernila. Marsikteri starček s sivo ali plešasto glavo Boga hvali, ker ga on pusti doživeti še pozne leta, da mu je mogoče napake svoje mladosti poravnati ali vsaj obžalovati. Pa število tako srečnih ni obilno.

Skerbite tedaj, ljubi moji! jaz vas prosim za božjo voljo, skerbite za dušni mir in za pokojno vest, varujte se greha. Le pomislite, da je zato umerl Jezus Kristus, da bi vam zaslužil dušni mir, da je od mertvih vstal, da bi vam dal dušni mir: ohranite tedaj svojo dobro vest, sicer se bo enkrat reklo, da je Gospod za vas zastonj umerl, da je za vas zastonj od mertvih vstal, česar nas vse Bog obvari! Amen.

Homilija za 2. nedeljo po veliki noči.

„Jaz sem dober pastir.“ Jan. 10, 11.

V v o d.

Da bote prav in dobro razumeli, kar nam pripoveduje današnje sv. evangelje, morate si vzlasti pet besed iz njega posneti in dobro v glavo vzeti. Pastir potlej pa najemnik, ovce pa volk, potlej pa ovčji hlev so tiste besede, ki morate danes na-nje vso svojo pazljivost obrniti. Vse, karkoli je naš ljubeznjivi Gospod Jezus v tempeljnu s farizeji govoril in v teh besedah povedal, vse je za-me in za vas, za vsacega fajmoštra in za kaplana, potlej pa za vsacega farmana posebej polno lepih naukov. Pripravite tedaj svoje srca in pazljivo poslušajte, kako bom razlagal sv. evangelje. Danes vam bom govoril najpred

- I. Od pastirja in najemnika, potlej pa
- II. Od ovec in od volka in h koncu
- III. Od ovčjega hleva.

Pojasnil vam bom ta trojni del današnjega sv. evangelja, kakor so ga razložili sv. cerkveni očetje potlej pa drugi učeni možje, ki so se z razkladanjem sv. pisma pečali in trudili. Začnimo tedaj v imenu Jezusovem.

R a z l a g a.

- I. Od pastirja in najemnika.

Gospod Jezus je v zadnjem letu svojega življenja takrat, ko so Judje obhajali praznik zelenih šotorov, ozdravil slepega človeka, ki nikdar v svojem življenji ni vidil belega dneva. Ta čudež je strašno hrupa storil med Judi pri viših svetovavcih v Jeruzalemu. Česar bi se bili Judje iz Jezusovih del lahko prepričali, jim je Jezus pri tej priliki tudi z besedo povedal ter jim je rekel, da je on resnično obljubljeni Mesija in pravi Bog. Ravno iz tega namena je djal farizejem prvič, da je dober pastir in drugič, da on nikakor ni najemnik.

1. Ko je Jezus rekel: „Jaz sem dobri pastir“, bi bilo moralo učenim farizejem na misel priti, kar je prerokoval prerok Ecehiel, ki je djal: „Jaz jim bom poslal pastirja, svojega služabnika, ki jih bo pasel (Mesija iz Davidove hiše): on jih bo pasel in bo njih pastir.“ (Ecehiel 34, 23.) Prerokove besede so se torej v Gospodu Jezusu, dopolnile ko je rekel: „Jaz sem dobri pastir“, pastir, ki ga je Bog obljubil, torej sem Mesija.

Da bi Jezus Jude, pa tudi nas popolnoma zagotovil, da je resnično dobri in od Boga obljubljeni pastir, potrdi svoje besede s tremi pričami.

Pervič je djal: „Dober pastir da življenje za svoje ovce.“ Jezus je tudi v resnici dal življenje za svoje ovce, ko je na križu zanje umerl in ker še zmirom v zakramentu sv. rešnjega telesa daje svoje živo telo našim dušam v življenje.

Drugič nas on zagotavlja in pravi: „Jaz poznam svoje ovce.“ In gotova je resnica, da ni pastirja na zemlji, kateri bi svojo čredo bolje poznal po imenu, po številu in po zunanji podobi, kakor pozna dobri pastir Jezus vse ljudi ne samo zunaj ampak tudi znotraj: „Bog pozna svoje“. (2. Timot. 2, 10.) Jezus, ki je Bog in človek, bo konec sveta svoje ovce odbral od kozlov ter bo postavil une na svojo desno stran, kozle pa na levo.

Tretjič pravi Jezus: „Jaz imam še druge ovce, ktere niso iz tega hleva; tudi tiste moram pripeljati.“ Glejte, Jezus je najpred Jude učil, njegovi apostoli so pa tudi molikovavcem oznanovali nebeške nauke; on je bil tedaj dobri pastir ne le samo za zgubljene ovce iz hiše Izraelove, temuč za vse ljudi po vsi široki zemlji, ker je vse poklical pred stol svoje milosti pa k zveličanju.

Po Jezusovem izgledu morajo vsi škofje in drugi duhovni tudi vselej dobri dušni pastirji biti; morajo življenje dati za svoje ovce; ne smejo se tedaj umikati, kedar kuga ali kaka druga nalezljiva bolezen ljudi mori, temuč brez obotavljanja nositi svete zakramente bolnikom, kateri so njihovi skerbi izročeni, dasiravno svoje lastno zdravje in življenje v nevarnost devljejo. Potlej jim je treba tudi svoje ovce poznati, za tega voljo morajo v svoji fari ali županiji stanovati, k svojim farmanom, kedar so bolni ali pa tudi pri drugih prilikah, v vas priti ter svojo čredo pri podučevanji, pri spraševanji in pri spovedi spoznavati. Slednjič morajo pa tudi tiste ovčice, ktere so morda zunaj hleva poiskati, in če je mogoče zopet domu pripeljati; to se pravi, oni si morajo prizadevati z molitvijo in z daritvo svete maše, z izgledom poštenega življenja, s podučevanjem, opominjevanjem, svarjenjem in kaznovanjem spreoberniti in poboljšati nevernike, krivoverce in grešnike. Kdo ne vidi, da so opravila duhovnega pastirja imenitne in težavne? Molite

in prosite zanje, da bi jim Bog dal moč svoje dolžnosti na tanko spolnovati, in skerbite dodati, s svojo lastno gorečnostjo, kar morebiti slabosti duhovnega pastirja primanjkuje.

2. „Najemnik pa in kdor ni pastir, ki niso ovce njegove, vidi volka priti in popusti ovce in beži. — On beži, ker je najemnik in mu ni skerb za ovce“. Najemniki so le najeti ovčarji, ljudje, ki ne pasejo svojih ovec, ampak le ptuje ovce gonijo po paši za obljubljeni plačilo. Med enake najemnike se Kristus ne šteje, zakaj on sam preživlja svoje ovce, ki si jih je kupil za lastno kri; on ne išče lastnega dobička, temuč on želi le zgolj samo blagor svojih ovčic, ki od njih nobenega dobička ne tirja in ki mu ga tudi dati ne morejo; njega ni strah peklenškega volka, marveč prostovoljno umerje, satana zmaga in otete so zgubljene ovce oblasti in sužnosti njegove.

Bog daj, da bi tudi med duhovnimi pastirji ne bilo kakih najemnikov. Kaj so tisti dušni pastirji, kateri le zavoljo dobička in iz samopridnosti opravljajo cerkveno službo? Najemniki so, dokler jim je bolj mar za dohodke svoje, kakor za blagor svojih duhovnih ovec. Sveti papež Gregor je rekel: „Najemnik pa ne pastir je tisti, kateri Gospodovih ovec ne pase iz serčne ljubezni, temuč za časni dobiček. Zakaj najemnik je vsaki namestnik pastirjev, če mu blagor dušni ni mar.“

O Jezus, dobri pastir! napolni moje serce pa tudi serca vseh dušnih pastirjev z ono ljubeznijo, ktere je bilo polno tvoje serce, da bomo tudi mi svoje ovčice bolj ljubili, kakor posvetno blago, ki ga od njih dobivamo; skaži nam milost, da mi, ki drugim tvoje svete nauke oznanujemo, ne bomo sami zaverženi zavoljo lakomnosti ali dobičkarije.

II. Od ovec in volka.

Ker je Jezus dobri pastir, kdo so pa potlej njegove ovce in kdo je volk?

1. Kristusove ovce smo mi ljudje, za ktere je dobri pastir naš Gospod Jezus dal svoje življenje, ko je na križu za nas umerl. Kako pa vam je mogoče vedeti, ali smo zdaj njegove prave ovce ali ne? Če si bote dobro v glavo vzeli pa razločili, kaj Kristus pravi od svojih ovec, potlej pa ktere dobre lastnosti imajo ovce po navadi: bote tudi kmalo vidili, ali ste Kristusove ovce ali niste.

Kristus pravi v današnjem sv. evangelju: „Moje ovce mene poznajo in bodo poslušale moj glas.“ Ako tedaj Kristusa poznamo in njegov glas poslušamo, smo ovce njegove. Mi poznamo Kristusa, če verujemo, da je edinorojeni Sin božji, da je pravi Bog, da je Bog in človek skupaj, če ga imamo za svojega gospoda in učenika, za svojega odrešenika in prihodnega sodnika; mi poslušamo njegov glas, če pazimo na njegove besede in če njegove zapovedi spolnu-

jemo. Da je to vse gola resnica, nam pove sv. Janez evangelist s temi-le besedami: „Iz tega vemo, da ga poznamo, če njegove zapovedi spolnujemo.“ Kdor pravi, da ga pozna, pa njegovih zapovedi ne spolnuje, je lažnik in resnice ni v njem.“ (1 Jan. 2, 8.) Jezus, dobri pastir šel je sicer že v nebesa, kjer sedi ob desni strani svojega nebeškega Očeta; njega, kakoršen je in živi v njegovih vidni podobi sicer ne morete viditi; pa mesto sebe je poslal najpred apostole, potlej pa cerkvene predstojnike, škofo in duhovne, da pasejo na zemlji njegovo čredo. Le-te tedaj moramo poznati in mesto Kristusa poslušati, ako želimo njegove ovce biti, zakaj od teh je Kristus govoril, ko je rekel: „Kdor vas posluša, mene posluša; kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje tistega, ki je mene poslal.“ (Luk. 10, 16.)

Jaz sicer nisem vreden, ljubi moji farmani! da sem mesto Kristusa vaš dušni pastir; pa mora že tako biti; če si tedaj vi v moji nevredni podobi Kristusa Gospoda mislite in vbogate, kar vam v imenu Kristusovem povem ali ukažem, sme se reči, da poznate Kristusa in da čujete na njegov glas. Če pridno in marljivo dohajate v svojo domačo cerkev in če svojega dušnega pastirja vbogate, sme se reči, da ste ovce Kristusove, ki je rekel: „Moje ovce me poznajo in bodo poslušale moj glas.“

Bodite tedaj vselej, ljubi farmani! Kristusove ovčice in skerbite, da se bote tudi po lastnostih ravnali, ktere imajo ovce. Ovce so plašne, se tresejo in bežé, kedar vidijo volka priti. Ovcam enako moramo tudi mi s strahom in trepetom skrbeti za svoje zveličanje, peklenskega volka, satana se bati ter zderžati vsake reči, če se nam le količkaj zdi hudobna. Ovce so zmerne v jedi in v pijači, so s pičlo hrano zadovoljne; da, še škodljiva jim je premastna ali predobra paša. Če se hočemo med Kristusove ovce šteti, moramo trezno in zmerno živeti, vžertnosti in pijančevanja varovati se, sicer bomo škodo terpeli na duši in na telesu. Oveca je tudi krotka in poterpežljiva živalica, ona ne rinea in ne bije z nogami, kakor konj; ne rije kakor prešič in tudi ne terka, kakor kozel; ona se ne dere, še takrat ne, kedar jo peljejo v mesnico. Tako poterpežljivi, krotki in ponižni, tihi in mirni moramo tudi mi biti, če hočemo, da nas bo štel Jezus Kristus med svojo čredo. Ovce so usmiljene, zakaj z mlekom napajajo žejne, z volne se delajo razne oblačila za nage, ž njihovim mesom se nasitujejo lačni. In glejte! Jezus Kristus bo pri sodbi rekel svojim ovčicam na desni strani: „Jaz sem bil lačen in ste me nasitili; jaz sem bil žejin in ste me napojili; jaz sem bil nag in ste me oblekli; — zakaj, kar ste kteremu koli iz med mojih najmanjših bratov storili, ste meni storili.“ (Mat. 25, 25.) Vse te lepe čednosti, ki sem vam jih naštel, želi Kristus dobri pastir pri nas najti, kedar od nas tirja, da bi njegove ovce bili.

2. Pa milo bodi Bogu potoženo, da se tako redko dobre ovčice med nami nahajajo! Morebiti, da je na svetu med kristjani več volkov kakor ovce. Volk, ki od njega govori sveto evangelje, ni nobeden drugi, kakor hudič, ki v enomer ljudi zalezuje in išče, koga bi požerl. Potlej so pa volkovi tudi krivoverci in krivi učniki, ki stresajo med ljudi zmote pa krive nauke; takih se nas je Kristus ukazal ogibati, ko je rekel: „Varujte se krivih prerokov, ki pridejo k vam v ovčji obleki, znotrej so pa dereči volkovi.“ (Mat. 7, 15.) Slednjič se volkovi smejo imenovati tudi hudobni kristjani, ki druge k hudobijam zapeljujejo in jim pohujšanje delajo.

Volk ovce razpodi in ropa; enako tudi satan dela in njegovi pomagači, krivoverci pa zapeljivci, ki duše ropajo in gonijo na vse strani, dokler pri njih najdejo še kaj vere; ko jim pa vero vzamejo, pa keršanske čednosti končajo, jih pa pahnejo v večno pogubljenje. Zato vas prav lepo prosim, ljube moje ovce! ljubi moji farmani! varujte se teh volkov; prosite dobrega pastirja Jezusa Kristusa, da vam ne odtegne svoje pomoči zoper napade satanove; deržite se naukov svete keršanske katoljške cerkve, da ne zagazite v krivo vero; deržite se le svojih dušnih pastirjev, pridigarjev in spovednikov, da vas hudobneži ne bodo pripravili ob dobro ime, ob nedolžnost pa ob dobro vest in sveto vero!

III. Od ovčjega hleva.

Kristusov ovčji hlev ni družega nič, kakor keršanska cerkev, ki so bili pokristjanjeni Judje pa molikovci s perva vanjo vzeti.

Iz vseh dveh narodov je Jezus Kristus enega samega naredil, ker je po besedah sv. Pavla steno poderl, ki je bila med njima. Za tega del se bere konec svetega evangelja: „In bo en hlev in en pastir.“ Teh besed nikakor nikarte pozabiti, ljubi moji! „En hlev in en pastir.“ Poleg teh besed morajo farmani pri svoji domači cerkvi ostati in sleherni fajmošter ali župnik le eno samo faro imeti. Brez posebne potrebe ne sme en župnik več županij imeti; enako pa tudi od farmanov ni prav, če brez gotovega vzroka in brez potrebe po drugih farah svete maše ali pa pridige iščejo, ker se le prerado zgodi, da nobene ne najdejo. Pastir mora svoje ovce spoznati. Pastir mora svoje ovce klicati, ovce pa morajo njegov glas poslušati in vbogati. „En hlev in en pastir mora biti.“ Jazus Kristus, najpervi in najviši pastir keršanske črede želi in hoče, da je tako. Njegova vsegamogočna milost naj tedaj pomaga meni in vam, da bi v tej reči pa tudi v vseh drugih njegovo sveto voljo dopolnovali. Amen.

Homilija za 3. nedeljo po veliki noči.

„Še malo in me več ne bote videli; in spet malo in me bote videli.“
Jan. 16, 16.

V v o d.

Veliki četrtek po slednji večerji, predno je šel Jezus na oljsko goro, predno so ga vjeli, je gospod Jezus od svojih učencov še slovo jemal, kar nam njegov najljubši prijatelj sv. Janez popisuje. Kolikor sem vam danes bral iz sv. evangelja, je le malo verstic od tiste dolge pridige, s katero je Jezus od svojih učencov slovo jemal in svojo vsegavedočnost tako jasno razodel potlej pa pokazal, da je v resnici božji, nebeški prerok. Današnje sv. evangelje v resnici ni drugzega, kakor prerokovanje; zakaj Kristus nam v njem prerokuje najpred od samega sebe potlej pa od svojih učencov.

I. Kaj Kristus prerokuje od sebe, vam bom razložil v prvem delu.

II. Kaj Kristus prerokuje od svojih učencov, vam bom povedal v drugem delu današnje evangeljske pridige.

Danes bote mnogo tacega slišali, kar vas more tolažiti v bridkostih življenja: zato le pazljivo poslušajte!

Razlaga.

I. Kaj prerokuje Jezus od sebe?

1. Jezus reče svojim učencem: „Še enmalo in me več ne bote videli; in spet malo in me bote vidili; ker grem k Očetu.“ Če mislimo, da je Jezus Kristus te besede govoril veliki četrtek, da je veliki petek umerl, potlej pa da je velikonočno nedeljo zopet od mertvih vstal: nam ne bo nobena težava, nas ne bo težko stalo razumeti, kaj je Gospod s temi besedami hotel reči. Hotel je reči: „Še nekoliko ur bo minulo in ne bote me videli, ker bom ležal v grobu; pa le malo časa bom jaz v grobu ostal, zakaj kmali pride ura mojega vstajenja in potlej me bote zopet vidili!“

Predno Kristus umerje, izroči svojo dušo v roke nebeškega Očeta, štirideset dni po svojem vstajenji gre pa v svete nebesa z dušo in s telesom; oboje je Jezus že pred povedal, ko je djal:

„Jaz grem k Očetu.“ Glejte tedaj! ali vam ni jasno, da je Gospod že pred vedel vse, kar se bo ž njim godilo? Alite, on je že pred povedal, da bo umerl, da bo od mertvih vstal, potlej pa, da bo v nebesa šel? Kakšne dolžnosti imamo tedaj mi do njega? Mi moramo verovati, da je on resnično nebeški prerok, da je vsega-vedni Bog; mi ga moramo častiti in moliti.

Jezus Kristus je pa najpred govoril od svojega terpljenja in potem je še le povedal, da bo veličastno od mertvih vstal. Ali pa veste zakaj? Zato da je svoje žalostne apostole potolažil in da bi tudi nam serce ne upadlo, kedar se nam huda godi. V britkostih si moramo misliti: „Kristus je moral terpeti in tako v svojo čast iti.“ (Luk. 24, 26.) Za tega voljo se tudi jaz ne bom branil s Kristusom kaj terpeti, da bom kdaj s Kristusom vred nebeške časti deležen in nebeške veselje vžival. Skusite, ljubi moji! skusite ne le včasi, temuč navadite se, da si bote vsegdar Kristusovega terpljenja spomnili, kedarkoli vam bo kaka britkost serce težila in da zraven tudi gloriije njegove ali veličastva ne bote pozabili, ki si ga je s svojim terpljenjem zaslužil. Saj veliki četrtek pa veliki petek tudi vselej prideta pred veselo veliko nočjo, pred Kristusovim vstajenjem. Enako moramo tudi mi najpred piti žole iz grenkega kelha, križ na svoje rame zadeti in nositi po ternjevem potu; potlej bomo še le vživali sladkosti nebeškega veselja, kedar mine čas terpljenja tukaj na zemlji.

2. „Tedaj je nekaj njegovih učencov reklo med seboj: Kaj je to, kar nam pravi: še malo in me ne bote vidili; in zopet malo in me bote vidili; in: ker grem k Očetu?“ Zato so djali: „Kaj je to, kar pravi: Le malo? Mi ne vemo, kaj pravi.“

Alite, ljubi moji! kar človek rad ne sliši, tudi rad ne zastopi in rad ne verjame? Te besede so učence močno osupnile; zraven pa tudi še sv. Duha niso prejeli, zato so imeli še vse druge reči v glavi; nadjali so se še zmirom, da bo Mesija na zemlji kdaj mogočni kralj, in da bodo oni prvi njegovi ministri ali služabniki na kraljevem dvoru. Za tega del si lahko mislite, zakaj drugi drugega tako plašno poprašuje: Kaj pravi: Malo in me ne bote videli i. t. d. Učencem se je tako godilo, kakor se mnogokrat tudi nam godi. Kolikrat se le na zemlji kaj zgodi, kolikokrat se tudi nam kaj pripeti, kar nam ne gre v glavo in od česar si ne moremo rajtengo dati?

Tedaj poprašujemo drugi družega: Kaj to pomenja? Kako je to mogoče? Zakaj Bog vendar kaj tacega pusti veljati? Le počasi, le poterpljenje? Za nekaj časa se Bog skrije in zdi se nam, kakor bi ne bilo Boga v nebesih; pa čas se nekoliko zasučje in zopet se vidi, da vsemogočni še zmirom nad nami kraljuje. Le počakajte

malo; malo, ali vsaj v večnosti (saj na svetu vse le malo terpi) se bo vse poravnalo, bo vse na dan prišlo in prepričali se bote, da je Bog po svoji vsegavednosti vse prav storil.

3. „Jezus pa je spoznal, da so ga hotli vprašati, in jim je rekel: To se poprašujete, ker sem rekel: Še malo in me ne bote vidili, in spet malo in me bote videli.“ Glejte, mislil bi človek pri teh besedah, da bo Gospod na vprašanje učencov odgovoril; vendar on tega ne stori; pusti jih nalašč v negotovosti ter jim ni volje z besedo na njihovo vprašanje odgovoriti, zato, ker jim bo kmali z djanjem odgovoril ter jih iz vse negotovosti rešil in tako njih vero poterdil; kajti prepričali se bodo, da se vse njegove prerokovanja natanko dopolnujejo. Učenci so pa tudi v resnici po Kristusovem vstajenji vse razumeli, karkoli jim je pri prerokovanju gledé Jezusovega terpljenja še nejasnega ali tamnega ostalo. Ali ne bomo pri tej priči Zveličarjevo modrost, dobroto in ljubezen spoznali, občudovali in posnemali. Tudi mi moramo po Jezusovem izgledu žalostne tolažiti, pa ne s praznimi besedami, ampak z djanjsko pomočjo, zraven pa iz ponižnosti dobroto zakrivati, ki jo mislimo skazati; če se pa našemu bližnjemu krivica godi, treba ga je milovati, krivico in zlo, ki ga terpi razodeti, da bi mu drugi pomagali, če mi ne moremo. Prerokovanje Kristusovo, ki se tiče njega samega, je precej tamno: kar pa prerokuje Kristus zastran učencov, je popolnoma jasno.

II. Kaj prerokuje Jezus od učencov?

Jezus Kristus ne pojasnuje besed, ki se tičejo njega samega, ampak začne naravnost pripovedovati, kako se bo učencem godilo. — On pravi:

1. „Resnično resnično vam povem, da bote jokali in žalovali; svet pa se bo veselil; vj bote žalovali ali vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.“ Tudi te besede nam pričajo, da je Jezus resnično nebeški prerok in vsegavedni Bog. Kar je svojim učencem pred povedal, vse se je na tanko dopolnilo; njih serca so žalovale, njih oči so plavale v solzah, ko so vidili svojega Gospoda terpeti. Peter je britko jokal, ker je svojega učenika zatajil, drugi so plašno zbežali, ko so videli Jezusa zvezanega; še celo po Gospodovem vstajenji so se plašno pred Judi zapirali. Svet, ki se je med žalostjo učencov veselil, so Jezusovi sovražniki Judje, veliki duhovni, farizeji potlej pa pismouki. Oni so se namreč veselili, da so Jezusa v pest dobili in k smerti obsoditi mogli. Koliko ljubezni se zopet vidi pri Jezusu, ker učencem svojim že pred pove, da bodo prišli zanje žalostni dnevi.

Kdor ima bolnega očeta, ki po dolgi bolezni še le umerje, ga njihova smert toliko ne žali, kakor če bi mu bili nevtogoma po kaki nesreči hitro umerli, ker je bil na to britkost že pripravljen; enako so tudi Jezusovi učenci njegovo smert bolj lahko obžalovali, kakor ko bi ne bili že nanjo pripravljeni. Veselje Judov jim pa tudi ni močno serca ranilo, ker jim je bilo znano, da je njih veselje posvetno in minljivo, veselje posvetnjakov, veselje hudobnih od Boga zaverženih ljudi. Zraven so se pa mogli v svoji žalosti s sladko nado tolažiti, ker jim je obljubljeno: „Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.“ Pa tudi v resnici učenci niso dolge žalosti terpeli, zakaj ko se jim je Jezus po svojem vstajenji skoz zaperte duri prikazal, „so se obveselili, ker so Gospoda videli.“ (Jan. 20, 20.)

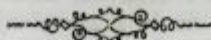
Zdaj mi pa povejte, ljubi moji farmani, kaj bi rajši, ali bi rajše s Kristusovimi učenci žalovali ali bi se rajši s svetom vred veselili? Od Jezusovih učencov se bere: „Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila“; od veselja posvetnih pa pravi sv. pismo: „Veselje se bo z žalostjo končalo.“ (Preg. 14, 13.) Otroci božji z žalostjo začno in z veseljem sklenejo; prijatli sveta pa z veseljem začno in v žalosti dokončajo. Modri človek bo pri vsakem opraviu gledal, kakošen bode konec imelo. Alite mi bomo rajši s Kristusom in njegovimi učenci kaj terpeli, da bomo kdaj življenje svoje srečno sklenili, kakor pa letali za praznimi veselicami nestanovitnega sveta, ki se bodo gotovo v žalosti končale.

2. Prilika, ki jo je Jezus pri tej priči svojim učencem povedal, tudi nam je primerna: „Kedar je žena na porodu, ima žalost, ker je prišla njena ura; ko je pa porodila dete, ne misli več na britkost od veselja, da je človek rojen na svet.“ Glejte, ljubi moji! vse, kar kristjani morajo terpeti, po besedah Jezusovih je podobno bolečinam porodnice, ki sicer niso male, pa je vendar to dobro, da kmali minejo. Naj že torej človek tu-le na zemlji velike britkosti terpi, saj bodo kmali minule, ker je življenje le kratko in mine, ko bi mignil. Bolečine pri porodu morajo biti, brez njih nobena žena ne rodi. Enako so nam potrebne britkosti in težave, ki brez njih nobeden ni otrok in prijatelj božji in torej tudi v nebesa ne more. Dasiravno bolečine pri porodu veliko britkosti prizadevajo, vendar pa le niso brez tolažbe. Sv. Avguštin pravi o porodnici: „Porodnica ima še med porodom več veselja kakor britkosti, ker človeka spravlja na dan; njej so ljubše bolečine kakor nerodovitnost.“ Enako se mora tudi pravi kristjan vsred križev in britkosti veseliti. Pravi kristjan bo rajši vse zopernosti življenja voljno terpel, kakor živel brez prijaznosti, rajši se bo dajal terpinčiti ali martrati, kakor živeti brez upanja, da bo kdaj zveličan, ker ga uči sveta vera, „da nam naša zdanja kratka

in lahka nadloga pripravlja nezmerno visoko večno čast, ktera vse presega.“ (II. Kor. 4, 17.)

Enako porodnici, ki se svojih bolečin več ne spominja, ker je otrok prišel na svet, tudi mi ne bomo več mislili na minulo terpljenje v obilnosti nebeškega veselja. Besede, ki jih je govoril Sin božji svojim učencem veljajo tudi nam vsem: „Zdaj ste žalostni; pa jaz vas bom zopet vidil in vaše serce se bo obveselilo, in vašega veselja vam ne bo nikdo vzel.“

S temi besedami je gospod Jezus svojim apostolom in nam tudi ne le časno ampak tudi večno veselje obljubil. Apostoli so se veselili, ko so Gospoda zagledali po vstajenji njegovem in se veselé zdaj v nebesih, kjer jim veselja nikdo ne jemlje in tudi vzeti ne more. Za tega del, ljubi moji poslušavci! nikarmo tarnati in serčnosti zgubljevati, kedar nas obišče Bog z bridkostmi; nikarmo obupovati, če se nam tudi včasih huda godi; saj je na svetu vse tako uravnano, da za veseljem hodi žalost, da za žalostjo pride zopet veselje. Terpljenja sicer na zemlji nikoli ne bo kraj; zato pa tudi veselja v nebesih nikdar ne bo konec. Nikar se tedaj ne bojmo britkosti in križev, bratje moji in sestre moje v Kristusu! saj nam je Jezus sam pokazal, da le s ternjem posuta steza v nebesa derži. Križ, ki ga človek nosi, je sicer s prva težaven pa njegova teža se zgublja v poterpežljivosti, zakaj križ od Jezusa posvečen, daje človeku moč pred nikdar poznano. Velike trume so že romale pred nami skoz dolino solz v večnost. Marsikteri je bil že truden in je skor omagoval pod težo butare, ki je tlačila njegove pleča; vendar On, ki vé, kaj se pravi težek križ nositi, On jim je dajal od dne do dne nove moči, vlivaje novo tolažbo v njihove serca. Zdaj pa je že konec njih romanja, butara je odložena, pot britkosti in skušnjav je dokončana; oni stanujejo zdaj pri Očetu v nebesih, kjer je po besedah Jezusovih mnogo stanovišč pripravljenih. Resnične so besede sv. Avguština, ki pravi: „Veselje grešnih posvetnjakov je kratko; terpljenje pa nikdar ne bo minulo“; gotova je pa od druge strani tudi resnica, da dobri kristjan v zopernostih življenja tolažbo najde, če le pomisli, da je na zemlji terpljenje kratko, veselje unkraj groba pa je neskončno. Amen.

Pridiga za veliki petek.

(Konec.)

2. Ako je Kristus za naše grehe več kot zadostil, za čemu nam je zasluženje Marijno in njene priprošnje?

Vedeti je treba, da ste bile sprednost Marijna in njena ljubezen do Sinu božjega tako veliki, da je bila izvoljena za pomočnico in deležnico pri odrešenji človeškega rodu. Zato sveta cerkev na njo obrača besede sv. pisma v bukvah pregovorov, kjer pravi: „Ko je narejal nebesa, sem pri njem bila“, to je: Ko je Sin božji na križu svet v pravičnosti prestvarjal, sem se tega dela tudi jaz vdeležila. „Kedar je stanovitne postave in pokrajine postavljaj breznom“, to je: ko je zaveržene grešnike v pekel zavergel; „ko je vod studence tehtal“, to je: ko je Petru, Magdalenin in drugim grešnikom solze pokore podaril; „kedar je oblake zgoraj pripenjal“, to je: ko je kore angelov v svojo službo odločil, takrat, pravi Marija, „sem pri njem bila, in vse ž njim ravnala.“ (8, 27—30.) Kdaj in kje se je pa to godilo? Ali mar ne takrat, ko je pod križem stala? Zato jo cerkveni učeniški pogostoma imenujejo: „Odrešenico“ ali „Popravljavko“, in sicer najprej zato, ker se je Sin božji iz njenega mesa in iz njene kervi včlovečil, in drugič tudi zato, ker je tudi ona vse bolečine svojega na križ pribitega Sinu terpela v svojem sercu. Razsvetljeni Arnold Kartreški pravi: „Zares, na Kalvariji je bila volja Kristusova in volja Marijna ena velja, materni in sinov dar en in ravno tisti dar. Oba sta skup Bogu darovala, Marija v kervi svojega serca, in Jezus v kervi svojega telesa“.

Vprašam pa: Ali je mar Marija tega zadostila za-se potrebovala? O tega ne; ker ona je bila vsa lepa in madeža ni bilo na njej, nagovarja jo sam njeni ženin v visoki pesmi. Toraj nam je svoje zasluženje založila v cerkveni zaklad, da naj iz njega zajemamo, in svojo pokoro ne le z zasluženjem Kristusovim, ampak tudi z zasluženjem Marijnim sklepamo in nebeškemu Očetu darujemo. V tej razmeri je toraj zasluženje Sinu in matere.

Bolj umeli bote to v tej-le povesti in priliki: Pri volitvi ali pri kronanji nemških cesarjev bila je kdaj šega, da so najimenoitniši mestnjani novo izvoljenemu cesarju možno polno zlatov na zlati ali vsaj na sreberni plošici podarili. Čemu je bila tedaj ta plošica? Ali so bili mar zlati zato kaj več vredni, ali pa so se po njej še

pomnožili? Tega sicer ne; ali ves ta dar je bil slovesniši in častitljivši. Zakaj za cesarsko čast se je spodobilo, da mu daru niso iz samih rok, ampak na dragoceni plošici podali. — Enako je z zasluženjem Kristusovim in Marijnim. Bogu Očetu je prijetniše, ako svoje pokorila v Marijne neomadeževane roke polagamo in Bogu darujemo.

3. Ako je Kristus za naše grehe zadostil, čemu naj še človek sam za-nje zadostuje?

Savel zgubljenih oslic svojega očeta iskaje pride z dečkom, ki ga je spremljal v mesto Ramata. Prerok Samuel ga prijazno sprejme in mu oznani, da ga je Bog kralja v Izraelu namenil, ter ga je za svojega gosta pri svoji mizi obderžal. S čim ga je pač pogostil? Z jedjo, ktere razun duhovnov in kraljev ni smel nihče uživati, namreč z nekoliko posvečenimi darovi. Reče mu: „Poglej, kar je ostalo; vzemi pred se in jej, ker je nalašč zate prihranjeno.“ (I. Kralj. 9, 24.)

Ako to prigodbo v duhovnem zmislu na-se oberremo, nam gre spoznati, da je grešnik tisti, ki se je živini pridružil, med tem, ko mu je Bog krono nebeškega kraljestva namenil, in ga k preroku, to je: k mašniku poslal, ki naj mu v zakramentu svete pokore gnado božjo podeli. Zato mora tudi grešnik nekoliko tega na križu zaklanega daru povžiti, to se pravi: Spokornik mora svoje meso s poželjivostjo vred križati, na križ pribitemu Zveličarju s prostovoljno pokoro enak postati.

Torej nikar ne misli, da je Zveličar lakoto in žejo terpel, naj bi ti v žertvi živel. Ne misli, da je bila Njegova duša žalostna do smerti, da bi se ti smejal in krohotal. Ne misli, da je Sin božji se dal zasramovati in zaničevati, da bi ti od sveta čast prejemal. Ne misli, da je bil s ternjem kronan, da bi se ti s cveticami opletal. Ne misli, da se je dal do kervi razmesariti, da bi ti v slastih in v razberzdanostih živel, ali da je zato v neizrekljivih bolečinah umerl, da bi ti zložnost pasel in v veselji se zibal. Potreba je, da še ti svojega terpečega Zveličarja posnemaš. Tudi ti poglej, kar je ostalo, ter vzemi pred-sé in jej! Le tako, piše apostel Rimljanom (8, 17.), če bomo ž njim terpeli, bomo ž njim poveličani.

O s koliko gorečnostjo so svetniki to storili polni prepričanja, da kakor je On le po terpljenji šel v svojo čast, tako ga tudi za nas ni družega pota proti nebesom. Tako je sv. Marija Egipčanka posnemala njegovo lakoto in žejo, da je v puščavi celih 17 let samo od nekoliko kruhkov živela, ktere je bila sebo v puščavo vzela. Njegove vervi in zveze je posnemala sv. Cecilija, ki je svoje telo z bodečim spokornim pasom prevezala. Njegovo vjetje je posnemal sv. Ludovik. Ko so ga bili namreč Saraceni ali Turki zajeli, ga sultan vpraša, kako zamore svoj žalostni stan tako

poterpežljivo prenašati, mu odgovori, da se je od Kristusovega zgloda učil, ječo in zaničevanje s serčnostjo preterpeti. Njegovo kronanje s ternjem je posnemala sv. Katarina Sienska, ki je iz med dveh jej na ponudbo danih kron, ena zlata, druga ternjeva, rajši po ternjevi segla, in si jo z vso močjo na glavo pritisnila. Kristusov tepež in bičanje jih je posnemalo brez števila, ki so se čez dan ob gotovih urah s šibami ali z jermeni do kervi topli. Njegovo zaničevanje je posnemala kraljica Radegunda, ki je po smerti svojega kraljevega moža zlato in škerlat zamenjala z ubornim ponošenim oblačilom. Njegove rane je posnemal nek spreobrnjen Japanec, Jakop, ki si je iz ljubezni do Zveličarja z razbeljenim železom njegove petere rane vžgal. In njegovo smert je posnemalo tavžent in zopet tavžent mučencov, katerim so bile, kakor prvemu marterniku sv. Štefanu, ne le kamenje, ampak vse izmišljene tezavnice, vse smertno orodje in goreče germade iz ljubezni do Boga prijetne, sladke in serčno zaželene.

Poglej toraj, kristjan! to je prva pokora, to je prava pokora, to je zadostilo za grehe, ako si prizadevaš, da svojega terpečega Zveličarja v vsem svojem djanji in nehanji posnemaš. Kristusovo terpljenje in bolečine Marijne te morajo priganjati, da iz sovraštva do greha in iz ljubezni do Boga ternjevo pot križa nastopiš, in s križem na ramah svojemu nebeškemu Očetu zadostuješ. Reci s sv. Pavlom: „Naj bo daleč od mene, da bi se s čim družim hvalil, kakor s križem Gospoda našega Jezusa Kristusa, v katerem je svet meni križan, in jaz svetu.“ (Gal. 6.)

S k l e p.

Znana vam je že prigodba s prerokom Jonatom, ki se je na barki na mesto v Ninive pa v Tarziško mesto podal. Ali ko se začne morje zaganjati in peniti, ko viharji krog njega buče, grom in strele pokajo, ko vidi odperto žrelo morja in spozna, da je on kriv te nesreče, reče brodnikom, naj ga v morje veržejo, ker je mislil, da le s smertjo zamore zadostiti za svojo nepokorščino.

Oh, kristjan! kolik vihar si tudi ti vzdignil po svojih grehah! Poglej Zveličarja v morji terpljenja in v lastni kervi plavati! Poglej, kako piši krivega pričevanja, plohe bičanja, bliski udarcev, gromi zasramovanja in zaničevanja zoper njega buče in tulijo. Oh, zavoljo tebe so se ti polomaji vzdignili! Skoči torej po besedah sv. Bernarda v morje solz, padi na svoje kolena in moli: „O križani Zveličar! o neskončna ljubezen, ki si hotla zame terpeti in umreti! Ako te premišljam na križi, kaj pač tam drugega vidim, kakor tvoje nezmerno usmiljenje, in svojo divjo grozovitnost? Ja, jez sem te razmesaril, jez ti te kervave rane zadal, jez sem bil tvoj križavec in morivec! In to je, česar me v globočini mojega

serca najbolj žali, sklí in peče. Zato te prosim, daj mi gnado solz, da svojo brezbožnost in hudobijo zadosti objokujem! O preblazena devica Marija! odpusti mi, da sem tvojega sinu umoril, in sprosi mi pri Bogu gnade resnične pokore, ter odpuščenja grehov in zveličanja! Amen.

Pridiga za velikonoč popoldne.

(Ubogim pomagati je dolžnost za tiste, ki pomagati morejo.)

„Dajte vbogajme od tega, kar imate.“ Luk. 11, 41.

V v o d.

Bog je Gospodar celega sveta, in vsega, kar je na zemlji. On je vse stvaril, vse dal, in ako bi dobrotljivi Bog ne bil stvaril ali dal, bili bi vsi največi berači na zemlji. Pa dasiravno je Bog najboljši oče nas vseh, in tudi najmodrejši Gospodar celega sveta: vendar je hotel, da so na zemlji bogati in revni; premožni in manj premožni, eni gospodje, drugi kmetje, eni naprejpostavljeni, drugi podverženi. Zakaj to? — Zato, ljubi kristjanje! da bogati in premožni revežem in vbogim lahko pomagajo, — ti pa da Boga za bogate in premožne prosijo za duhovne darove; eni da zapovedujejo, drugi da vbogajo in so pokorni. Vse je Bog po neskončni modrosti na svetu naredil, naj bi le ljudje natanko vse svoje dolžnosti dopolnovali; naj bi bogati in premožniši revnim pomagali; ker to je volja božja. Revni so prisiljeni pomoči iskati, in kje je hočejo iskati, kakor pri premožniših ljudeh? Ali kdor vidi ali skuša, koliko in kako nekteri vbogim pomagajo, in dajejo vbogajme, skorej bi mislil, da to ni dolžnost. Bogati, kateri imajo in bi lahko dali, so grozovitno stiskavi, in če se kaj dobi pri njih, le prisiljeno in večidel z nevoljo dajejo; manj premožni pa se izgovarjajo, da sami nič nimajo. Jaz ne bom preiskoval, od kod to terdo serce pri nekterih bogatih in dostikrat tudi manj premožnih pride; ampak samo rečem, da tukej noben navadni izgovor nič ne velja, ker je dolžnost vbogim pomagati, dolžnost vbogajme dajati. In če vas od tega prepričam, sem si svest, da boste tisti, kateri ste do vbozih bolj terdi, jim v prihodnje veliko raji pomagali; zakaj eden poglavitnih vzrokov terdobe do vbozih je ta, da marsikteri ne vé, ali noče vedeti, da je ubogim pomagati dolžnost, mislijo, da je to le naši prosti volji pripuščeno,

in le priporočeno, pa ne zapovedano. Pa še enkrat rečem, da vbogim pomagati je dolžnost. Resnico od tega bote videli v kratkim.

R a z l a g a.

Ubogim pomagati, ali dajati ubogajme, tirja pravica, tirja keršanska ljubezen, tirjajo kazni, ktere je Jezus neusmiljenim zažugal.

1. Pravica pravi: Daj vsakemu, kar mu gre: čast, komur čast, col, komur col, pokorščino, komur pokorščina: tako tudi dar, komur dar. In to tirja Bog sam. Zakaj Bog je oba vstvaril, bogatega in berača, oba morata tudi živeti. Sonce sije, kakor bogatemu, tako beraču, dežuje kakor premožnemu, tako revnemu; zemlja rodi kakor bogatemu, tako revežu. Oba imata pravico do dobrot božjih. Bogati nima svojega solnea, ne svojega posebnega dežja, ne odločene zemlje. Da bogat več ima: živeža, blaga, premoženja, je le božja dobrota. Zato pa tirja tudi Bog po pravici, da bogat, in ta, ki ima, daje iz dobrega serca temu, kteri nima, kteremu Bog ni sam dal, hoče pa, da mu ti namesto njega daš; in če ne daš, pregrešiš se. Bog je oče vseh, torej tudi vbozih in revnih. Saj on skerbi še za travo na polji, za ptico pod nebom, koliko več ne bo skerbela za vbozega, kteri je njegova podoba, kteremu je dal neumerljivo dušo? Če mu pa vendar nič posebnega premoženja ni dal, je gotovo, da ga tistim v preskerbljenje izroči, kterim je več dal. Zakaj Bog je oče, dober oče tudi revnih, in noče, da bi ti, kterim je dal življenje, od hudega konec jemali, ampak da dobé pri bogatih in premožnih živeža, obleko, in kar potrebujejo. Ni dal bogatim in premožnim bogastva in premoženja zato, da bi dobro jedli in pili in se okoli vozili in bahali, z vbozega pa se norca delali, ki ne more ž njimi potegniti; zato ljubi kristjanje niste prejeli bogastva in premoženja, ampak da bi svoje dolžnosti do Boga, bližnjega in samega sebe ložej spolnovali. — In gorje vam, ako premoženje v drugo obračate.

Ja jaz bom delal in terpel, mi kdo poreče, berači bodo pa jedli in ležali? Ljubi prijatelj! Zato te je Bog vstvaril, da delaš in terpiš, pa tudi vživaš, ker delaš in terpiš: in si gospodar — tudi marsikteri teh revežev bi delal rad in terpel, ko bi mogel, in ko bi kaj svojega imel. In če delaš in terpiš, vedi, da Bog je, ki tvoje dela, tvoj trud blagoslovi; in hoče, da tudi od svojega pridelka revnemu podeliš, ker po tem se še le božjega blagoslova vrednega storiš in se mu hvaležnega skazuješ. Scer pa, če revnemu ne daš nič, kar ti je Bog dal, nisi vreden božjih darov, in si Bogu samemu nehvaležen. — Drugi bo morebiti rekel: „Blago je moje,

dam ga, komur ga hočem.“ Jaz pa rečem: „Blago ni tvoje, dasiravno ga je Bog v tvoje roke izročil, in ga ne smeš djati, kamur bi hotel, ker nisi sam svoj gospodar, ampak Bog. Ako bi blago tvoje bilo, bi ga bil prinesel seboj na svet, bi ga ne mogel zgubiti, in bi ga seboj vzel, kedar greš iz tega sveta. Pa ga nisi ne seboj prinesel, znaš ga zgubiti, in ga tudi ne boš seboj vzel, kedar pojdeš pod zemljo; tedaj tudi tvoje ni. Ti si le hranovavec, uživavec, oskerbnik premoženja, kterega imaš. Ravno zato pa tudi ne smeš storiti ž njim, kakor bi sam hotel. Le v svojo in svojih domačih in v svojega bližnjega časno in večno srečo ga smeš obračati, drugači pa ne: tedaj ga ne zato nabirati in na kupe spravljati, da bi ga le imel, pa tudi ga ne brez potrebe in po neumnosti trositi. Spomni se, ljubi kristjan, da kakor je evangeljski gospod svojemu hišniku rekel: „Ti, kaj slišim od tebe? daj odgovor od svojega hiševanja, zakaj posihmal ne boš mogel več hiševati“, — da boš enkrat tudi ti ravno tako moral odgovor dati Bogu od svojega hiševanja, od premoženja, kterega ti je zročil. Potem takem, vidiš kristjan! premoženje, kar ti svoje imenuješ, ni tvoje, ampak ti si le hišnik, in ne smeš ž njim storiti, kakor in kar bi sam hotel. — Boš pa, ljubi kristjan! meni v besedo padel, rekoč: Kaj meni mar ta ali uni berač, jaz imam zadosti svojih ljudi, kterim moram živež, obleko, z eno besedo vse preskerbljevati. Ali ljubi moj! tako bi odgovoril tudi ajd, nevernik, kaj meni mar moj bližnji, ne pa kristjan, kateri ima svojega bližnjega ljubiti in mu v potrebi na pomoč priti.

Pa ne mislite, da to dolžnost vbogim pomagati le jaz terdim; o ne! temuč Bog sam je, kateri jo je dal in jo terdi. Tako je rekel Izraelskemu ljudstvu: „Ne bo se manjkalo vbozih v deželi tvojega stanovanja; za tega voljo zapovem ti, da odpiraš roko svojemu potrebnemu in vbogemu bratu“, pravim, če Bog Izraelskemu ljudstvu zapové, ali ne tudi keršanskemu ljudstvu, ali je keršansko ljudstvo manj božje ljudstvo, kakor Izraelsko? Po modrem Sirahu pa je rekel: „Nagni vbogemu svoje uho brez žalosti, in plačaj mu svoj dolg.“ Kaj se pravi to: „Nagni vbogemu svoje uho“, kaj družega, kakor usliši prošnjo ubozega in daj mu, kar te prosi, ako le moreš — in to brez žalosti — ne ostani ubozemu dolžen, ampak plačaj mu hitro brez odlašanja dolg. — Sv. Pavl pa piše Timoteju tako-le od te reči: „Bogatim tega sveta zapoveduj, naj dobro storé, bogatijo se v dobrih delih, radi dajo in podelé.“ Cerkveni sveti učenički in pisavci pa sploh govoré, da krivico storimo ubozemu, ako mu vbogajme ne damo, ko bi lahko. In zavolj te krivice ubozemu storjene bo pri Bogu težek odgovor imel.

2. Pa kakor pravica, tako tudi keršanska ljubezen nam năklada to dolžnost, ubogim pomagati. Pravica keršanska

pravi: kar želiš, da bi drugi tebi storili, stori tudi ti drugim; keršanska ljubezen pa pravi: Glej ubogi človek je božja podoba, je tvoj brat, bo zate molil, usmili se čez-nj. Daj mu jesti, ali piti, ali kako obleko, ali vzemi ga pod streho, ali v svojo službo. Tako zapoveduje keršanska ljubezen, in prava ljubezen ni zadovoljna le s tem, da ga le v srcu miluješ, ali mu dobro besedo daš, kedar mu pa tudi v djanji pomagati zamoreš. „Otročiči moji! nas ljubeznivo opominja sv. Janez, ne ljubimo se le z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v djanji in v resnici. Kdor ima premoženje tega sveta, in vidi svojega brata, da je v potrebi, in zapre svoje srce pred njim; kako prebiva ljubezen božja v njem?“

3. Zadnjič nas prepriča od te dolžnosti strašna kazen, ktera bo neusmiljene zadela sodni dan. Jezus sam jim bo očital in rekel: „Bil sem lačen, in mi niste dali jesti; bil sem žejin, in mi niste dali piti; bil sem popoten in me niste vzeli pod streho; bil sem nag, in me niste oblekli; bil sem bolen, in me niste obiskali.“ Torej bo rekel: „Poberite se spred mene, vi prekleti! v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim angelom. In oni pojdejo v večno terpljenje.“

Pomislite zdaj, čemu bi bil Kristus zažugal večno pogubljenje neusmiljenim, ako bi dolžnost ne bila, vbogim pomagati? Zakaj kjer dolžnosti ni, tam tudi ni greha; in kjer greha ni, tam tudi ne more kazni biti? Zmed več prigodeb, kako Bog kaznuje neusmiljenje do ubozih, in da se od tod učite, da je dolžnost, jim pomagati, vam le eno samo povem. To se je zgodilo v Carigradu. Zbolil je bogat pa skop mestnjani. Ker se je pa smerti silno bal, storil je obljubo, trideset funtov zlata med vboge razdeliti, če mu Bog še ozdraviti da, in ga je tudi odločil. Mož ozdravi, ali kaj je storil? Začel se je kesati, da je toliko zlata brez potrebe zavergel. Potoži to nekemu svojih prijatlov. Prijatelj mu reče: Kaj zato se boš kesal, ko si ta denar tako dobro naložil? Obilno povernjeno boš vse našel v nebesih. Vendar, če ti je le toliko žal, pojdiva v cerkev, in tam pred altarjem besedo nazaj vzemi in reci: „Gospod! ne jaz, ampak ta je dal vbogajme“ — da bo storjena dobrota v nebesih od tebe pa name prenesena, in ti bom pri tej priči unih trideset funtov zlata povernil. Zlo vesel te ponudbe gresta v cerkev, kjer se je to zgodilo, kar je bilo rečeno, v pričo Boga in veliko ljudi, in gerdi skopec tudi berž denarje pograbi. Ali prestrašite se, kar se je zgodilo. Iz cerkve grede gerdi neusmiljenec na cerkvenem pragu pade in se ubije. Zgubil je denar in morebiti tudi dušo za vselej. — Tudi vas še opominjam evangeljskega bogatina, kateri ubogemu Lazaru še drobtince od svoje bogate mize ni hotel dati. Kaj se je ž njim zgodilo? Zakopan je bil v večni ogenj, Lacar pa prenesen v Abrahamovo naročje.

S k l e p.

Zdaj vas pa prašam še enkrat, ali bi mogel Bog usmiljenje do vbozih tako hudo kaznovuti, ako bi dolžnost ne bila, jim pomagati? — Ja, kristjanje, dolžnost je, in še enkrat rečem, dolžnost je, ubogim pomagati. To terja od nas pravica božja, ker Bog daje vam, da vi ubogim daste; tirja keršanska ljubezen, ker imamo bližnjega ne le samo v srcu in z besedo ljubiti, ampak tudi v djanji; tirja pa tudi kazen, ako bližnjega v potrebi zapustimo. Zatega voljo pomagajmo jim radovoljno in pridno vselej; po premoženji, ktereга imamo, po pameti, in po potrebi, v kateri se znajdejo, in tudi še iz tega namena, ker je vbožic naš brat, ker ga je ravno tako za nebeško kraljestvo ustvaril, in ker Bog hoče, da smo do ubogih ljudi radodarni in usmiljeni. In kedar bi se nam težko stalo, in lakomnost ustavljala, ubogemu dar podeliti, spomnimo se le nato: saj je naša dolžnost ubogim pomagati. Amen.

Pridiga za belo nedeljo.

(Otrokom v spomin pervega sv. Obhajila; gov. J. S—c.)

V v o d.

Ljubi otročiči! le lepo poslušajte, kaj vam bom zdaj povedal! Živela je nekdaž neka prav pobožna deklica, Honorija jej je bilo ime. Tisto jutro, ko je pervikrat k sv. Obhajilu pristopila, zavpila je vsa vesela: „O tako je vendar enkrat prišel najlepši dan v mojem življenju!“ In se ve da so bili tudi njeni starši silno veseli, ker se je njih hčerka tako lepo za sv. Obhajilo pripravila. Pa se je tudi pri sv. Obhajilu tako lepo obnašala, kakor angelje. Tudi potlej, celo življenje je mislila na srečni dan pervega sv. Obhajila. In tisto oblačilo in bukvice, iz kterih je pri prvem sv. Obhajilu brala, hranila je vedno zvesto. Rekla je, da jih zato hrani, ker jo opominjajo na najsrečnejši dan njenega življenja. Tudi za vas, ljubi otročiči! je prišel danes najsrečnejši dan v vašem življenju. Danes bo prišel k vam pervikrat usmiljeni Jezus, ki vas je na sv. križu odrešil. O le glejte, koliko čast vam Jezus skazuje! Ali bote pa tudi vi tako lepo živeli, kakor ste slišali od pobožne Honorije? Bote kaj ljubega Jezusa za odpušcanje prosili, da ste ga z grehi

žalili? Mu bote kaj obljubili, da se hočete poboljšati? O ja, ljubi otročiči! kaj ne, da bote tako storili? Ker ste danes tako srečni, da bote samega Boga prejeli, o tako-le veselite se! Glejte, saj se veselijo tudi vaši angeljci varhi, veseli se sveta mati katoljška cerkev, veselijo se vaši dobri starši, veselim se tudi jaz, vaš katehet, veselijo se tudi vsi pobožni kristjani. Tudi jaz, ljubi moji otročiči! sem nekdaj tako klečal, kakor vi danes, ko sem pervikrat k božji mizi pristopil. Bil je tisti dan najsrečnejši v mojem življenju.

Danes pa družega ne želim, kakor da bi vas vse, ki bote danes pervikrat Jezusa v podobi kruha prejeli tudi enkrat v nebesa pripeljal, kjer se bote s svojim Jezusom popolnoma sklenili. Ja, ljubi moji otročiči. Ta dan je najimenitniši, najsrečnejši za vas. O da bi se le vselej z veseljem na njega spominjali; O da bi le vselej tako nedolžni k božji mizi pristopili kakor danes!

R a z l a g a.

1. Vi bote zdaj prejeli tretji zakrament, namreč najsvetejši zakrament sv. rešnjega Telesa. Kaj ne, da tudi veste, kdo je ta presveti zakrament postavil? Kaj ne da Jezus Kristus, ki nas je toliko ljubil, da je nebesa zapustil, za nas terpel in umerl na sv. križu. Glejte, ta zakrament je pa postavil Jezus pri zadnji večerji. Vi tudi veste, da je imel Jezus dvanajst apostofov, dvanajst berznih in pobožnih mož, ki so zmiraj z Jezusom hodili. Te apostelne je Jezus pred svojim terpljenjem skupaj poklical, in zbrali so se v neki hiši. Jezus pa jim je rekel: „Otroci, otročiči! moji prijatli! še nekoliko časa, in vi me ne bote več vidili. Grem k svojemu in vašemu Očetu, k mojemu in vašemu Bogu. Pa nikar ne žalujte, timveč veselite se; ker tam gori pri Očetu bomo skupaj prišli in se ž njim veselili. Jaz vas ne zapustim; tudi v nebesih bom za vas skerbel in vam mesto pripravil. Nikar me ne pozabite, ampak spolnajte moje zapovedi. Zapoved vam dam, da se med seboj ljubite. Otročiči! ljubite se med seboj, kakor sem tudi jaz vas vse ljubil. Iz tega bodo spoznali, da ste moji učenci!“ Tako je Jezus od svojih ljubih učencev slovo jemal. Potem pa je vzel kruh v roke, ga blagoslovil, razlomil in dal svojim učencem rekoč: „Vzemite in jejte, to je moje telo, ki bo za vas dano. Po tem je vzel kelih, je zahvalil svojega Očeta in dal svojim učencem rekoč: „Pijte iz njega vsi! Zakaj to je moja kri nove zaveze, ktera bo za njih veliko prelita v odpuščanje grehov. To storite v moj spomin.“ In glejte otročiči! kakor je Jezus svojim učencem ukazal, tako so potlej tudi storili, in ravno to so tudi apostoli svojim naslednikom, škofom in mašnikom ukazali; zatorej prejmete tudi vi danes ravno tistega Jezusa, ktereга so nekdaj apostoli pri zadnji

večerji prejeli. Pa, otroci! le dobro pomislite, kakor bo danes vaše prvo sv. Obhajilo, tako bo tudi večidel vsako v vašem življenju; ker sv. Duh sam govori: „Kakor človek mlad dela, tako stori tudi star; kakoršna korenina, tako je tudi drevo, in kakoršno drevo, tak bo tudi sad.“ Šli bote še večkrat v svojem življenju k svetemu Obhajilu. Če danes nimate žive vere, trdnega zaupanja in goreče ljubezni do Jezusa, kdaj jo bote pa imeli? Vi veste, da pride Jezus k vam; on bo pri vas ostal s svojo gnado, če ne bote spet grešili in ga tako iz svojega serca izpodili. Kaj ne, pa z grehom nočete več Jezusa iz svojega serca spoditi? — Otročiči! — dolgo že ste na ta dan z veseljem čakali, in glejte, danes je tisti srečni dan za vas. Tudi vaši očetje in matere so želeli viditi to vašo veliko srečo. Glejte, vaši ljubi starši so zmiraj za vas skerbeli. Vi še ne poznate teh skerbi in jim tudi nikdar zadosti poverniti ne morete. Ali danes se tudi vaši starši z vami veselijo, in pozabili so tudi na vse skerbi, in na ves trud in na vse noči, ktere so pri vaših posteljah prebudeli; na vse terpljenje, ktero so z vami imeli, so oni pozabili, in danes se od samega veselja nad vašo veliko srečo solzijo.

Pa, ljubi moji otročiči! tudi vi ne bote zmiraj tako mali ostali, kakor ste zdaj. Iz šole bote enkrat stopili, in veči ko bote, več skerbi in skušnjav bote imeli. Morebiti se bodo našli tudi tako hudobni ljudje, da vas bodo kaj gerdega učili ali v greh napeljevali; o takrat, ljubi otroci! spomnite se današnjega dneva, spomnite se mojih besed! Morebiti mene že ne bo več tukaj, morebiti bodo moje kosti že v grobu trohnele, pa moji nauki naj vedno še v vaših srcih živijo!

Pervič varujte se greha, kakor pisanega modrosa, zakaj smertni greh dušo umori. — Zmiraj se varujte zapeljivih tovaršev in tovaršic; le dobro si zapomnite besede: „Kdor za smolo prime, se osmoli; ali pa: Po slabi tovaršiji rada glava boli.“ Pomislite, da vas Bog povsod vidi, po noči kakor po dnevi; vidi vas tudi vaš angelc varh; oh le varujte se, da ne bote na skrivnem kaj delali, kar vas je sram storiti pred vašimi starši in vašim učnikom. — Le pomislite, da bote morali enkrat umreti in da bojo na sodni dan vsi vaši grehi odkriti; zatorej le vselej radi molite, radi vbogajte, pridno se učite in delajte, saj veste, da lenoba je začetek vsega hudega, ali kakor pregovor pravi: „Mlad lenuh, star tat.“ — Tudi potem, ko iz šole izostanete, večkrat med letom k spovedi pridite in prejemaite Jezusa v presv. rešnjem Telesu. Posebno pa, ljubi otročiči! priporočajte se vsaki dan tudi Materi božji; glejte Marija ima rada pridne otroke, in jih nikdar ne zapusti. Le tako, ljubi otročiči! če bote Jezusa večkrat in vredno prejemaite, bote srečni že na tem svetu. Če vas tudi hudobni ljudje zavoljo vaše pobožnosti zaničujejo, le vselej poglejte na Jezusov križ, ki vsakteremu

tako ljubeznivo govori rekoč: „Moj sin! moja hčerka! nikar ne obupaj, jaz sem ti zapustil izgled, in ti pot pokazal, po katerem tudi ti v nebesa priti zamoreš.“

Pa ne samo na tem svetu bote srečni, ampak tudi na unem svetu, saj veste, da Kristus sam pravi: „Kdor je moje meso in pije mojo kri, imel bo večno življenje, in če tudi njegovo truplo umerje, obudil ga bom vendar na sodni dan, obudil k večnemu življenju.“

Kaj ne, otroci! zdaj ste vidili, kako imeniten je današni dan za vas? O le verjemite mi, da enkrat in morebiti popred kakor mislite, prišel bo tisti dan, ko se bote morali iz tega sveta ločiti. Zasllišali bote mali zvonček. Mašnik bodo stopili k vam. Prinesli vam bodo usmiljenega Jezusa, ki vas bo spremljal na dolgo dolgo pot v večnost. O otroci! kako veseli bote svojega nebeškega ženina Jezusa pričakovali, če bote Jezusa zmiraj s čistim srcem prejekali! Torej vam še enkrat rečem: Le nikdar ne pozabite današnjega dneva, ki je najimenitnejši in najsrečnejši v večnem življenju!

2. Pa jaz teh malih ne morem popred k božji mizi spustiti, preden tudi vas, ljubi kristjani! ki ste danes naše priče, nekoliko ne nagovorim.

Ljubeznjivi! Prašajmo se danes: Koliko je že od tistega časa, da sem pervikrat k tej božji mizi pristopil. Oh! morebiti si bil ti deset ali dvanajst let star, ko si tudi tako nedolžen, kakor ti otroci k božji mizi pristopil, zdaj pa morebiti še 12 let ni minulo od tistega časa, in že si vse zgubil, čisto vest, svojo nedolžnost in čednost, zgubil svojega Jezusa! Spomni se svojega pervega sv. Obhajila, glej kako si takrat bil še nedolžen, zdaj pa imaš že omadeževano in nemirno vest. Oh ti otročiči, ki danes svojega Jezusa prejmejo, ti živo kličejo: „Tako bi moral tudi ti ostati; le še bolj nedolžen in čist; pa omadeževal in raztergal si že belo oblačilo, s katerim te je tvoja skerbna mati sveta katolijska cerkev oblekla, ti si ga jej nazaj vergel, in ona se je britko jokala in solzila nad tvojo veliko nesrečo. O obrni se spet k svojemu Jezusu; saj si že zadosti poskusil, da ti je svet vse vzel, in ti zapustil le sramoto, žalost in bolečino. Tukaj v Jezusovi presveti kervi zamoreš spet svojo omadeževano vest oprati, in spet se bo veselila tvoja skerbna mati sveta katolijska cerkev. O poskusi še enkrat, kako sladek je Jezus; saj še ni spomin na prvo tvoje sveto Obhajilo iz tvojega serca popolnoma zgínu! O koliko bi marsikteri dal, ako bi zamogel to srečno uro nazaj poklicati, pa kar je preteklo, je preteklo, zatorej se vsaj zdaj k svojemu Jezusu obrni, da boš pa tudi enkrat veselo prihodnost v svetih nebesih obhajal.

Ti otroci, ljubi starši! vam danes živo pridigovajo, kakor bi vam hotli reči: „O oče! o mati! le tako nas v nedolžnosti obderžite, kakor se danes k vam nazaj povernemo; saj veste, da smo prejeli Jezusa. Ali bi nam mogli pripustiti, da bi se na večno od njega ločili? Vi pa veste, da smo še slabi, torej le molite z nami in varujte nas pred zapeljivimi ljudmi; le glejte, koliko zgrabljivih volkov na nas streže, da bi naše nedolžne duše požerli. Starši, ali zastopite to pridigo? Ali bi zamogli svojim otrokom to prošnjo odreči? Oh! potlej bi tudi naš trud ničesar ne pomagal. Tudi vi morate z nami delati, učiti svoje otroke in poterčiti s svojim lepim izgledom, kar jih mi v šoli in v cerkvi le z besedo učimo. Strašno sodbo bodo enkrat tisti starši imeli, ki za keršansko izrejo svojih otrok ne skerbijo. Kako jim bo pri sercu, če s praznimi rokami pred ojtrega sodnika stopijo?

Vi drugi pa, stari in mladi, pomislite, da bodo ti otroci zdaj med vami; oh varujte se, da jih s kletvijo, ali z gerdimi pogovori, ali pesmami, ali s slabimi izgledi ne pohujšate; saj so nam znane strašne besede, ktere je Jezus sam čez tiste izrekel, ki nedolžne pohujšajo!

Še več bi vam govoril, pa se morem spet k otrokom poverniti. Jaz vem, ljubi otročiči! da ljubega Jezusa že komaj čakate; zatorej bom kmalo sklenil, da se popred z Jezusom tudi vi sklenete. O zatorej še enkrat popolnoma grevengo čez svoje grehe obudite in lepo molite, da bi vam Bog dal vedno čisto serce! Glejte, že vaši angelci varhi pri vas stojijo, da nesejo vaše prošnje pred nebeški tron. In kedar enkrat Jezusa prejmete, pomislite, koga ste prejeli, le lepo se mu zahvalite in prosite ga prav ponižno, da bi vas rajši iz tega sveta poklical, kakor pa, da bi tako nesrečni bili, da bi ga kterikrat nevredno prejeli! Prosite ga, da bi vas vedno s svojo gnado podpiral; molite pa tudi za svoje starše, da bi jim usmiljeni Jezus obilno povernul, kar so vam dobrega storili na duši in telesu; molite za svoje brate in sestrice, molite pa tudi za nas učenike vaše!

S k l e p.

Ja usmiljeni nebeški Oče! dobitljiv Oče naš, ki si v nebesih, o ne pripusti, da bi kateri od teh otročičev kterikrat nevredno k božji mizi pristopil! Spomni se, o Jezus, da si ti sam rekel: „Pustite otročiče k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo!“ Ti si nekdam svoje roke čez nje vzdignil in si jih blagoslovil. Glej, o Jezus, tudi ti mali pridejo danes k tebi, ali jih ne boš požegnal? Tvojemu varstvu jih izročim. Tvoji so ti otroci, tolažnik sv. Duh, saj si jih pri svetem kerstu posvetil, o razlij danes čez

nje tvojih sedem darov! Marija, usmiljena mati! spomni se, da še ni bilo slišati, da bi ti ktereга zapustila, ki je pri tebi pomoči iskal; o sprejmi tudi te otročiče v svoje materno varstvo; pod tvojo pomoč danes pribežijo, poglej jih mati svoje sinke, poglej svoje hčerke! in vi angeli varhi, ki zdaj okoli nas stojite, o spremljajte jih po pravem potu, da jih bote pa tudi enkrat veseli peljali gor v svete nebesa! Amen.

Pridiga za god sv. Jurja.

(Govoril L. F.)

„Bratje! terdni ostanite v Gospodu; oblecite božje orožje, da bote mogli obstati pred zalezovanjem hudiča.“ Pavl. Efež. 6.

V v o d.

Lepe podobe z barv razveselijo človeško oko, podobe iz življenja pa razveselijo serce. Kristus, naš nebeški učenik, je v podobah govoril; podobe svetnikov še sedaj najprijetniši k nam govorijo in nas zlatih resnic učijo. Veste, da sem najrajši v podobah k vam govoril; naj še dans ena podoba govori, in vas nebeških resnic skoz moje usta uči. Vidim vas željne spoznati podobo! Neko prav lepo podobo imam vam danes pokazati. — pa vendar ni malana z zemeljskimi barvami, žlahtne čednosti so nje barve nebeške; — zato tudi s perstom vam te podobe kazati ne morem, vzeta je iz nebes. Podobo sprelepega mladenčca in serčnega vojščaka, sv. Jurja jaz v mislih imam.

O da ste gotovo vsi že videli sprelepega mladenčca visoko na konju sedeti, grozna zver se mu pod nogami zvija, smertno zadeta od sulice (pšice) serčnega junaka. To je podoba sv. Jurja; koga pa še? Podoba je tudi vsakega kristjana, keršanskega mladenčca, keršanske deklice, vsakega, kdor se serčno in stanovitno vojskuje zoper skušnjave.

Ljubi kristjan, vojšak si tudi ti, hudo vojsko imaš tudi ti, vojsko za svoje zveličanje in bojišče je tvoje lastno serce. V tej vojski z očmi sovražnikov videti ni, pa vendar jih je, da je le tema; in marsikteri, ki se je sovražniku na vojski serčno zoperstavil, je za svojo dušo in zveličanje slab vojskovavec, pregrešno živi in duša zapade sovražniku. Ktera je ta vojska in kdo so sovražniki, to vam razložiti je danes moj namen.

Hočete se v tej vojski srečno vojskovati, morate sovražnika in nja orožje poznati, in tudi vedeti, s katerim orožjem se je ga najlažje varovati. Učil nas bo oboje sv. Juri.

Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Sv. Juri je bil na Jutrovem doma. Bogate, pa poštene keršanske starše je imel, pošten in moder je bil on že ko mladenčik. Dvajset let star je sam radovoljno šel med vojšake, kar je tudi njegov ranjki oče bil; vedel je namreč, da je tudi vojaški stan od Boga postavljen, pravico terditi, hudobnike strahovati; in da se tudi v vojaškem stanu more po keršansko živeti, Bogu služiti in tudi cesarju. Sv. Juri je služil neverskega cesarja Dioklecijana, kateri ga je močno rad imel in v visoko čast povzdignil, bil je neprestrašen vojšak in zvest cesarju. Bil je pa tudi zvest Bogu, in pošteno živeti pa Bogu služiti — bilo mu je več, ko vse na svetu, zato se mu je gnjusilo do molikovanja in nesramnega ajdovskega življenja. Bil je pa ta cesar grozoviten sovražnik kristjanov, in kervožejen človek. Bil bi rad vso keršansko vero iz sveta potrebil. Do 15.000 so jih le v enem mestu poklali, germade so gorele po vseh mestih, in mnogo tavžent so jih živih sožgali, zverinam dajali, na ognju pekli, pa vendar ni bilo slišati ne tožbe ne zdiha iz njihovih ust; ženin in nevesta mnogokrat ne gresta tako vesela k poroki, kakor so šli tedaj kristjani v ječo in smert.

Pride versta tudi na sv. Jurja; pred sodbo ga peljejo in mu dajo zbrati, ali naj od svete vere odstopi ali grozovitne smerti umerje. On pa svoje usta odpre in začne tako modro in lepo govoriti od Boga, sodbe in neumerjočnosti duše, da se veliko nevernikov spreoberne in tudi cesarica Sandra zazpije, tudi jaz sem kristijanka, za sveto vero hočem umreti tudi jaz. Cesar to zasliši in jej reče: „Draga žena, kaj si govorila, ne daj se motiti temu hudobnežu.“ Pa cesarica ostane zvesta, in cesar jo da k smerti peljati; grede v omedlevco pade in svojo lepo dušo izdihne. Potem ženejo sv. Jurja; ko pride na morišče, poklekne, moli, Boga zahvali, da ga je v pravi veri ohranil, položi svojo glavo na klado — rabelj z mečem vdari in njegova lepa, čista duša v nebesa izleti. Umerl je 23 let star v cvetju svojega življenja; rad in z veselim srcem je umerl, ker je dobro vest imel in je vedel, da ga tam čaka boljše življenje. O sv. Juri, ti angeljski mladeneč, pelji nas ti v sveto vojsko za dušo in zveličanje, pokaži nam ti, kako imamo serčni in stanovitni biti, uči ti nas vojskovati se in zmagati. Venca ne dobi, kdor ne premaguje; premagal pa ne bo, kdor se ne vojskuje, uči sv. Avguštin.

Kdo so naši sovražniki? Sv. apostel uči: „Ni se nam vojskovati samo zoper meso in kri, temuč tudi zoper gospodarja temnega sveta zoper hudiča.“ Vojska si na dveh straneh na proti stoji. Na eni strani Jezus z bandero sv. križa, na banderi je pa zapisano kratko terpljenje, večno življenje. K tej banderi smo prisegli pri sv. kerstu. — Na levi strani hudi stoji, svojo bandero visoko na viš moli, na nji je zapisano: „kratko veselje — večno terpljenje“. — Vojskovodja je sam peklenski, orožje njegovo so sladke besede, in zlate obljube, lepe darila, zlahtne kadila, kjer pa s tim ne opravi, privzame zasramovanje in zaničevanje. Nja strašni pomagovavci so pa sedmeri naglavni grehi. Mladeneč, dokler priraščuje, je še večidel bogaboječ, ljubi Boga in cerkev, je pokoren staršem in pošten pa se varuje nesramnih besed. — Tudi keršanska deklica, dokler priraščuje, je sramožljiva v djanju in v besedah, zlata nedolžnost ji sije iz obličja, lepe nauke rada poslušá, je vbogljava in ponižna. Ali ah, kedar prirasteta, nastane huda vojska; ah kako se vse potem spremeni; ponižni mladeneč postane visok in prevzetan, pred pokorni otrok začne kljubovati in ljubim staršem strašne besede nastavljati, cerkve se boji in od dobrega nauka beži, postane zanikaren, maloveren, brez čednost. Odkod pa, da se tako spremeni; zato ker Kristusovo bandero zapusti in v vojsko hudičevo leti. Deklica, pred sramožljiva in ljuba roža, postane nesramna, pred tiha in pohlevna, postane jezična in obrekovavka, prej vseh čednost lepo ogledalo, je potem njeno serce vseh hudobij strašna jama — in zakaj? oh tudi ona je zapustila vojsko Kristusovo in je stopila pod bandero hudičevo. Oh nesrečna, prišla sta v vojsko, bila sta premagana, zato tudi venca zmage ne bota prijela. Kdo je bil njuni morivec? slaba tovaršija, nedolžnosti grozna morija. Mlado serce še za nebeške čednosti pripravno, ki bi moglo biti podoba paradiza, ah kako hitro se v hudi tovaršiji premeni.

Zatorej dragi vojskovavci! pod Kristusovo bandero serčno se vojskujte, v sveti vojski bodite sv. Jurja serčni tovarši; kdor se pa ne vojskuje, tudi zmagal ne bo. Ohranite vero, varujte čednosti, v življenju in smerti ostanite Jezusu zvesti. Naj ta vojska še tako hudo prihaja, in naj vam še za življenje gre, dragi vojskovavci, prosim vas le glejte, kaj na Kristusovi banderi stoji: „Kratko terpljenje, večno življenje.“ S katerim orožjem bomo zoper sovražnika obstali, bom vam še pokazal v drugem delu.

II. Dober vojšček se v vojski poskusi, dobri kristjan pa v skušnjavah. Ljubi kristjan! kolikokrat je tvoje serce bojišče hudih skušnjav, vname se v sercu huda vojska, da ga sovražniki hočejo zatreti; vojska se vname toliko hujša in nevarniša, ker ne gre le samo za to življenje, temuč za večnost, za neskončno večnost. Keršanski brat in sestra v Jezusu Kristusu, kolikokrat

stojiš na razpotju, da ne veš, kako in kam. Kliče te na eno stran Jezus in angel varh, vleče te na drugo stran hudo nagnjenje in goljufne sleparije pregrešnega sveta. O kristjan! v tem trenutku serčen ostani, čednost ohrani, za sv. Jurjem se na pravo k Jezusu nagni. Ako sovražniku le eno slabost viditi daš, bo te hitro premagal, in si le enkrat padel, boš težko več vstal in zmagal. Vojšak mora pa tudi orožje poznati, s katerim se mora zoper sovražnika vojskovati. Ljubi keršanski vojšak! poslušaj tudi ti, ktero orožje ti svetujem zoper hišne sovražnike. Vojskovodju sovražnikov Jezusovih, njegovim pomagavcem, to je: sedmim naglavnim grehom naprot postavi sedem lepih čednost. Zoper prevzetnost naj se ljuba ponižnost vojskuje tako srečno, kakor ponižni pastir David zoper prevzetnega Goliatha; zoper lakomnost pa dobrotljivost, ki bornemu rada iz rok podeli, in siromaku pomagati se veseli. Nečistosti se pa nebeška čistost v bran postavi, — gerdo nevošljivost pa naj ljubezen vkroti. Požrešnost naj zmernost premaga, jezo pa poterpežljivost, ostudna lenoba pa naj v gorečnosti zgori. Hočete preljudi še orožje poznati, s katerim se moramo zoper dušne sovražnike vojskovati? V starih časih so se vojšaki dobro na vojsko pripravljali. Opasali so se z ojstrim mečem, oblekli na persi železen oklep, na glavo so djali bronasto čeljado, na nogah so imeli železne opanke. Tako oborožani so stopili sovražniku naproti. Bratje vojskovavci! ktero je pa orožje kristjana v dušni vojski? Bratje, sv. apostel nam orožje v roke poda. Hočemo sveto vojsko srečno prestati, treba se je najpred skušnjav varovati. Spijočega leva je nevarno zbuditi, zbudjeno hudo poželenje težko več ukrotiti. Iskrice se lahko pogasi, dokler še v perhalici tli, pa gorje je ogenj strahovati, ako se razgori in na veter uide. Čujte bratje, nad samimi sebi. Skušnjav se zognite, in sami jih ne iščite, in dušno vojsko bote srečno prestali. O keršanska mladina, kolikokrat ti skušnjave le iščeš in v nje letiš; oh tudi ljubo dušo v vojski pogubiš. Jih kar dovolj skušnjav že hudi napravlja, zakaj jih še sami iščete? Ste mar močnejši, ko angelji. Ljuba mladina, tega nikar ne stori; varujte se skušnjavcev, zognite se skušnjav, to je v sveti vojski najpotrebniše orožje. Namesto železnega oklepa krog pers, vzemite sveto vero, krog pasa denite ljubezen, na glavo postavite upanje, to je orožje kristjana za sveto vojsko najmočnejše. Močnejše ko železo in jeklo, brani sveta vera persi pred napadom hudičevim. Železo in jeklo morejo dušni sovražniki prebiti, kjer pa živa vera v persih cveti, nobena sila skušnjav ji ne more škodovati. Krog pasa pa ljubezen do Boga in bližnjega. O lepo orožje, kako se sviti. Ljubezen poterdi, ljubezen da moč in serčnost, ona ja vse preterpi in je močna, ko smert. Na glavo pa upanje denite. Naj vas bijejo težave in sovražniki — močnejši, ko železna čeljada, vas bo varovalo upanje, da ne bote obnemogli; upanje nas ja uči: „Kratko terpljenje večno

življenje". Stari vojščaki so imeli pa še drugo orožje; na nogah železne opanke, v roci so držali železno okovan škit, da so truplo pokrili v eni roci pa lok ali samojstro, da bi pšice streljali.

S k l e p.

Keršanski vojšak, kaj bo pa tvoje orožje v sveti vojski? Namesto železnih opank, obuj si ponižnost, ona te bo varovala, da se ne spodtakneš. Namesto železnega škita pokrijmo se s sv. križem, v tavžent vojskah je zmagalo znamnje sv. križa, tudi v sveti vojski največo moč ima. Namesto samojstro napeti skleni svoje roke k molitvi. Bedite in molite, da v skušnjavo ne padete, uči Jezus. Pred da je sv. Juri smertni udarec prejel, pokleknil in molil je in v priserčni molitvi serčnost dobil. Molite, kakor je David molil: O Bog! hiti me rešit, teci mi pomagat"; in nehale bojo tvoje skušnjave. Iz dnu mojega serca vam pa priporočam, da nobeni dan ne opustite, k devici Mariji za čistost, ali kar več vsaj tri Češčenasmarija. Ona je svete čistosti varhinja najmočnejša. Vzemite tudi poterpežljivost in pohlevnost seboj, v dušni vojski vam je bo vselej potreba. Ljube duše, serčno, stanovitno se vjaskujte za dušo in zveličanje. Težka je ta vojska, nevarna je, ona je pa tudi najlepša, in tiste, ki zmagajo, krona z vencem neminljivim čaka.

Ljube duše, kedar vas najbližnji zamečujajo in zasramujejo, o nikar ne dajte se motiti, s poterpežljivostjo vse prenesite. Nikar se ne dajte zapeljati, da bi bandero Kristusovo zapustili in k hudemu tekli. Poterpežljivost, stanovitnost, bode vam večno krono prinesla. Bratje! terdni ostanite v Gospodu in v veri. Zdravi bodite, serčno in srečno hodite po poti čednosti in vere: „Vojska je kratka, zmaga pa večna; — kratko je terpljenje — večno pa življenje!“ Amen.

Pridiga v dan sv. Marka evangelista.

(Od procesij; gov. —f—.)

„Prosíte, in se vam bo dalo; iščíte, in bote našli; terkajte, in se vam bo odperlo.“
Luk. 11, 9.

V v o d.

V današnjem sv. evangelju opominja Jezus svoje učence, naj se k Bogu zatekajo v vseh dušnih in telesnih potrebah, ter jim obeta, da jih bo Oče nebeški gotovo uslišal. Reče jim: „Prosíte, in se vam bo dalo; iščíte, in bote našli; terkajte, in se vam bo odperlo. Zakaj slehern, kateri prosi, prejme; in kdor išče, najde; in kdor terka, se mu bo odperlo.“

Kar pa usmiljeni Jezus s temi besedami učencem obeta, obeta tudi nam. Tudi nam bo Oče nebeški dal, kar ga bomo prosili v Jezusovem imenu. Zanašaje se na to Jezusovo obljubo smo tudi mi danes šli v procesiji iz farne cerkve v to podružnico, ter smo potoma svoje molitve pošiljali pred sedež božje milosti in bomo zdaj tukaj obhajali božjo službo. Prišli smo, pravim, v procesiji ali v obhodu tu sem. Kaj da je procesija ali obhod, vem, da vam je znano. Od kod pa da imajo procesije svoj začetek in po čemu da hodimo za procesijo, morda ni vsem do dobrega znano. Zatorej vam bom danes razložil: 1. Kdaj da so se procesije vpeljale, in 2. zakaj da so se vpeljale?

O da bi Oče nebeški blagoslovil mojo besedo, da bi vam serca pregrela in jih vnela, da posihmalo vselej s pravim pridom hodite za procesijo.

Razlaga.

Procesija ali obhod je družba katoljskih kristjanov ene ali več sosesk, ktere lepo zverstjo za križem iz cerkve v cerkev grede, da v splošnih ali posebnih potrebah Boga za kaj prosijo, ali ga zahvalijo, ali pa ga hvalijo in časté.

1. Procesije ali obhodi so silo stari. Clo v stari zavezi nahajamo neke posebne obhode, našim keršanskim procesijam podobne. Judovskemu vojvodu Jozuetu je Bog zapovedal rekoč: „Glej, dal sem ti (mesto) Jeriho v roke, in njegovega kralja in njegove junake. Naravnajte obhod krog mesta, vi vojaki vsi, po enkrat slehernega dne, in to šest dni zaporedoma. Sedmi dan pa naj duhovni vzamejo sedem trobent, ktere se rabijo v svetem letu, in naj gredo (z njimi) pred skrinjo zaveze: in pojdite sedemkrat krog mesta, in duhovni naj trobijo na trobente. In kedar se bo trobentni glas zdaljšal in se razlegal v daljših odstavkih, in vam bučal na uho, naj vse ljudstvo zažene velik krik, in mestno ozidje se bo poderlo z podlago vred.“ (Jozue 6, 2—5.) Judje so naravnali ta obhod, in dobili mesto Jeriho v svojo oblast. — Ravno tako je pobožni kralj David skrinjo zaveze iz Obededomove hiše dal prenesti v Jeruzalem v slovesnem obhodu v veliko veselje Izraelskega ljudstva. — Tudi kralj Salomon je naravnal neizrečeno lepo procesijo, kedar je bil tempelj dozidan, in se je skrinja zaveze prenašala v tisti kraj tempeljna, kteri se je imenoval Presvetišče. — Enako slovesno procesijo je imel tudi naš Zveličar sam na cvetno nedeljo. Posadili so Jezusa na žebe podjarmljene oslice, in ga peljali v Jeruzalem. Silno veliko ljudi pa je razgrinjalo svoja oblačila po potu, drugi pa so veje sekali iz dreves, in stlali na pot. Množice pa, ktere so spredej in zadej šle, so vpile rekoč: „Hozana Sinu Davidovemu. Hvaljen bodi, kteri pride v imenu Gospodovem.“

Tako tedaj nahajamo neke posebne procesije že v stari zavezi, Jezus sam je procesijo imel na cvetno nedeljo, in naše keršanske procesije imajo tudi že v prvem času keršanstva svoj začetek. Sveti cerkveni učeniiki nam pripovedujejo, da so že prvi kristjani navado imeli, na božjo pot hoditi na grobe aposteljnov in keršanskih mučencov na dan spomina njih smerti, ter ondi obhajati daritev svete maše. Sosebno radi so naravnali take božje pota in take obhode do grobov svetih aposteljnov Petra in Pavla v Rimu, do groba sv. Jakopa v Komposteli na Španjskem; naj rajši pa v Jeruzalem in druge svete kraje, v kterih je bil Jezus rojen, v kterih je živel, delal in terpel. Mnogi imenitni in učeni ljudje, kakor je bil sv. Hieronim ali bogoljubna Pavla in drugih več, so se za zmerom preselili v obližje Jezusovega rojstnega kraja, da bi zamogli vedno častiti tiste svete kraje, v kterih je Jezus preživel svoje perva leta. In kedar je sveta dežela prišla Turkom pod oblast, jih je šlo v enajstem, dvanajstem in trinajstem stoletju na stotisuče za križem in banderi v obljudljeno deželo, da bi kristjanom tolikanj drage kraje rešili izpod oblasti nevernih Turkov. Kralji in cesarji, škofje in mašniki in clo bogoljubne žene so šle s takimi procesijami s križem na persih za križem, kteri se je

nosil pred njimi. Toliike gorečnosti za Kristusa in njegovo čast v današnjih dneh res ne najdemo več. Oni so vse zapustili, da bi šli za Kristusom, in Kristus jim bo gotovo obilno poplačal njihov trud in terpljenje, kterega so prestali in preterpeli iz ljubezni do njega pri takih veličanskih pa tudi trudopolnih procesijah.

Če pa tudi mi več ne hodimo v daljne jutrove kraje za procesijo, imamo vendar-le še zmerom svoje procesije o Svečnici, evetno nedeljo, ob vstajenji Gospodovem, o Markovem, o Križevem tri dni pred praznikom Jezusovega vnebohoda in na praznik svetega rešnjega Telesa, ktere so nam naši dedje sporočili iz daljnih časov.

Iz tega pa se že lahko prepričamo, da je začetek prvih keršanskih procesij iskati tudi v prvih časih keršanstva, in da so keršanske procesije toliko stare, kolikor je staro keršanstvo. Ozrmo pa se zdaj tudi še na namen keršanskih procesij ali obhodov; zakaj da so se vpeljale procesije?

(Konec prihodnjič.)

Duhovske zadeve.

Kerška škofija.

Č. g. Oman Franc je dobil faro št. Marjeto v ravnini in oskerbljuje tudi faro Sedlice. Č. g. Kramer Karl gre za provizorja v kačjo dolino. Č. g. Frid. Haderer je imenovan za beneficijata v oskerbnišnici za onemogle mestnjane v Celovcu. Č. g. Dulnik Jož. je provizor v Milštatu. Č. g. Leder Janez za kaplana v Terg. — G. Janez Tobeic je dobil faro št. Peter v Kačji dolini.

Umerli so čč. gg.: Val. Raupl, penzijonist; Juri Potučnik, nadfajmošter v Milštatu; Štefan Wahl, bogoslovec II. leta; Lesičnik Šim., penz. fajm.; Jan. Finster, duh. svetov. v Brežah in visokoč. g. o. Ferd. Steinringer, benediktinski opat v št. Pavlu. G. Gregor Kokalj, fajm. R. I. P.!

Lavantinska škofija.

Vis. č. g. Jož. Kostanjevec imenovan je za stolnega dekana. G. Krištof Kandut, špiritual, je postal konz. svetovavec. G. Valent. Stiplovšek gre za kaplana v Rajhenberg, g. Mih. Baumkirher pa v Selnice. G. Henrik Križan je izvoljen za provizorja pri sv. Janži,

Jakob Mastnak pa v Ribnici. G. Jož. Sorglehner gre za kaplana v Griže, g. Jer. Cocej pa k sv. Martinu pri Šaleku. G. Martin Grobelnik je postal kurat na Belih vodah. G. Lovro Potočnik gre za provizorja v Vuharje. G. Maks Globočnik je imenovan župnik ribniški.

Umerla sta čč. gg. župnika Lobenwein Ant. v Ribnici in in Sodija Marka v št. Janžu. R. I. P.!

Goriška nadškofija.

V. č. g. Janez Budal je imenovan stolni dekan, g. dr. Hrast pa škof. svetovavec; g. J. Bizjak je postal 2. duhovni oskerbnik v kaznivnici v Gradiški. G. Štefan Mozetič gre za kapl. v Komen, g. Ant. Kocjan v Ajelo, g. Jan. Mondini v Strasoldo in g. Janez Zei v Kampolongo.

Ljubljanska škofija.

Vis. č. g. Velkaverh Gašpar, kn. šk. kancler, dobil je Ravberjevo beneficijo. G. Janez Budnar je dobil lokalijo na Rovem. G. Boštjan Čebašek gre za kaplana na Berdo, g. Štefan Gnezda pa v Moravče. Nunski katehet g. Matija Hočevnar gre za župnika k sv. Petru v Ljubljani; na njegovo mesto pa pride g. Jož. Smrekar. — G. Luka Jeran gre na božjo pot v Jeruzalem.

Umerla sta župnika čč. gg.: Kašper Švab v Dobu in Luka Cirar pri sv. Petru v Ljubljani. V. č. g. Jožef Poklukar, korar; č. g. Jožef Poklukar, župnik v št. Vidu pri Zatičini in Fr. Kosmač, jezuit v Gradcu. R. I. P.!

Teržaška škofija.

G. Bernard Zupančič, administrator v Vragni je izvoljen župnik v Gerdoselu in g. Janez Planinšek v Vragni. G. Ludovik Hut, vojniški duhoven, gre za domačega kaplana in kateheta v vojaško odredišnico pri Beli cerkvi v Banatu. G. Škender Zamlič gre za kaplana v Grižnjan, g. Fr. Pezulič pa v začasni pokoj. G. Fr. Lazar gre za kaplana v Gradišče. G. Juri Jan je izvoljen za župnika in dekana v Dolini.

Umerla sta: Vis. č. g. Andrej Mešutar, titularski Sardicinski škof, vitez reda sv. Štefana, častni korar teržaške škofije in gospod Leopold Terdich — oba na Dunaju. G. Jožef Grošelj, župnik v Povirju. R. I. P.!

